

ØKONOMIPLAN 2024-2027

ÅRSBUDSJETT 2024

Berlevåg kommune

Innhold

Innhold	2
1. Innstilling og hovedoversikter	3
Innstilling til vedtak	3
2. Rådmannens innledning	8
3. Berlevåg kommunes styringssystem og planstrategi	9
Økonomiplanen	10
FNs bærekraftsmål	10
4. Visjoner og målsetninger: kommuneplanens handlingsdel	11
Kommuneplanens handlingsdel: Prioriteringer i kommende planperiode	11
5. Finansielle måltall:	18
6. Kommunens rammebetingelser	21
Demografi:	21
Statlige styringssignaler:	25
Frie inntekter:	26
Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk:	31
7. Investeringsbudsjett	33
8. Kommunens driftsbudsjett	34
Politisk virksomhet	35
Sentraladministrasjon	36
Fellesutgifter	37
Kultur	37
Oppvekst	38
Barnevern	42
Helse og omsorg	43
Teknisk etat	47
Næring og utvikling	50
9. Kommunens gjeld, renter og avdrag	52

1. Innstilling og hovedoversikter

Årsbudsjettet og økonomiplanen skal vedtas av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet. Formannskapet må innstille til kommunestyret slik at summen av foreslåtte tiltak medfører at kommunen minimum går i balanse per år i økonomiplanen.

Innstilling til vedtak

Det vedlagte forslaget til økonomiplan 2024-2027 fastsettes som det framgår av eget dokument. Økonomiplan 2024-2027 gir rammer for drift og investeringer i årsbudsjettet for 2024.

Budsjett og økonomiplan 2024-2027 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som framgår av budsjettdokumentet.

Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet i økonomiplanen.

Følgende spesifikke tiltak ligger i tallmaterialet:

Skatteanslaget settes for 2024 til kr 30 717 000.

I samsvar med eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2024:

- Eiendomsskatt skrives ut på faste eiendommer i hele Berlevåg kommune, jf. esktl. § 3 bokstav a

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2024 settes til 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boligeiendommer og fritidseiendommer settes til 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte eiendomsskattevedtekter.

For skatteåret 2024 videreføres fritaket for eiendomsskatt på eiendommer tilhørende institusjoner og stiftelser som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten, samt bygning som har historisk verdi for eiendomsskatt, jf. esktl. § 7 a og b. Med bygninger av historisk verdi menes i utgangspunktet bygninger som er automatisk fredet eller vedtaksfredet etter kulturminneloven, men kommunestyret vurderer også andre bygninger med særskilt arkitektonisk og/eller kulturhistorisk verdi etter søknad.

Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 c i 10 år fra det året bygningen stod ferdig, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.

Eiendomsskatten for boliger, næring, energianlegg og landbrukseiendommer skal betales i fire terminer (mars, mai, september og november), mens eiendomsskatten for fritidseiendommer betales i to terminer (mai og november), jf. esktl. § 25.

Ved utskrivning av eiendomsskatt på boliger skal formuesgrunnlag benyttes, jf. esktl. § 8 C-1.

Ordførergodtgjørelsen fastsettes i henhold til «Forskrift om rettigheter til godtgjøring og velferdsgoder for folkevalgte, vedtatt 24.9.20

Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf. økonomisk oversikt drift (§ 5-6) og bevilgningsoversikt drift (§5-4) vedlagt i saksfremlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf. bevilgningsoversikt investering (§ 5-5) vedlagt i saksframlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.

Kommunestyret vedtar at administrasjonen kan ta opp et lån på NOK 5 000 000 til å finansiere egne investeringer, jfr. KL § 14-15 om lån til egne investeringer.

Låneopptaket settes til en løpetid på 40 år.

Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta lånevilkår.

Følgende finansielle måltall (handlingsregler) vedtas for planperioden:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2 %
- Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter 8 %
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter 120 %

Hovedoversikter i henhold til innstilling:

§ 5-4 første ledd, Bevilgningsoversikt - drift

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-67 176 000	-68 088 000	-72 883 000	-74 947 000	-77 073 000	-79 263 000
Inntekts- og formuesskatt	-32 356 000	-28 626 000	-30 717 000	-30 717 000	-30 717 000	-30 717 000
Eiendomsskatt	-9 179 000	-12 015 000	-11 201 000	-11 201 000	-11 201 000	-11 201 000
Andre generelle driftsinntekter	-7 377 000	-6 653 000	-17 600 000	-17 600 000	-17 600 000	-17 600 000
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-116 088 000	-115 382 000	-132 401 000	-134 465 000	-136 591 000	-138 781 000
Sum bevilgninger drift, netto	107 518 000	97 277 000	112 211 000	115 822 000	118 282 000	121 818 000
Avskrivninger	13 274 000		13 874 000	13 874 000	13 874 000	13 874 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	120 792 000	97 277 000	126 085 000	129 696 000	132 156 000	135 692 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	4 705 000	-18 105 000	-6 316 000	-4 769 000	-4 435 000	-3 089 000
Renteinntekter	-1 103 000	-472 000	-1 202 000	-1 202 000	-1 202 000	-1 202 000
Utbytter	-2 403 000	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
Renteutgifter	5 905 000	10 001 000	11 707 000	10 797 000	9 288 000	8 805 000
Avdrag på lån	8 947 000	9 455 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	11 346 000	17 704 000	18 725 000	17 815 000	16 306 000	15 823 000
Motpost avskrivninger	-13 274 000		-13 874 000	-13 874 000	-13 874 000	-13 874 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	2 777 000	-401 000	-1 465 000	-828 000	-2 003 000	-1 140 000
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	956 000		436 000	436 000	436 000	436 000
Avsetninger til bundne driftsfond	3 445 000	365 000	703 000	703 000	703 000	703 000
Bruk av bundne driftsfond	-5 665 000	-1 039 000	-817 000	-817 000	-817 000	-817 000
Avsetning til disposisjonsfond	384 000	1 521 000	1 259 000	622 000	1 797 000	934 000
Bruk av disposisjonsfond	-1 897 000	-446 000	-116 000	-116 000	-116 000	-116 000
Dekning av tidligere års merforbruk						
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DR.RES	-2 777 000	401 000	1 465 000	828 000	2 003 000	1 140 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

§ 5-4 andre ledd, Bevilgninger til de enkelte budsjettområdene – drift

Oversikten skal vise bevilgning per rammeområde. Summen skal samsvare med «sum bevilgninger drift, netto» i bevilgningsoversikten etter 5-4 første ledd.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Bevilgningsoversikt drift per resultatenheter § 5-4,	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Sum bevilgninger drift netto	107 518 000	97 277 000	112 211 000	115 822 000	118 282 000	121 818 000
Politisk virksomhet	4 479 000	2 591 000	2 692 000	2 782 000	2 692 000	2 782 000
Sentraladministrasjon	9 622 000	10 556 000	16 546 000	17 041 000	17 551 000	18 076 000
Fellesutgifter	7 133 000	5 181 000	9 717 000	9 717 000	9 717 000	9 717 000
Prosjekt Sentraladm	2 909 000					
Oppvekst administrasjon	1 081 000	1 088 000	1 222 000	1 250 000	1 279 000	1 309 000
Undervisning	15 363 000	16 435 000	17 002 000	17 858 000	18 259 000	18 673 000
Barnehage	4 990 000	5 825 000	8 016 000	8 221 000	8 433 000	8 651 000
Kultur	1 648 000	1 611 000	1 684 000	1 722 000	1 760 000	1 799 000
Prosjekt Undervisning	-861 000					
Barnevern	6 203 000	4 942 000	6 040 000	6 040 000	6 040 000	6 040 000
Primærhelsetjenesten	7 107 000	7 370 000	7 412 000	8 849 000	9 078 000	9 314 000
Pleie og omsorg	32 427 000	29 199 000	29 845 000	30 141 000	30 836 000	31 552 000
NAV	2 144 000	1 709 000	1 742 000	1 760 000	1 778 000	1 797 000
Prosjekter Helse	-334 000					
Teknisk administrasjon	6 429 000	6 170 000	6 205 000	6 964 000	7 140 000	7 320 000
Beredskap	1 712 000	1 456 000	2 421 000	2 422 000	2 424 000	2 426 000
Vann/avløp/renovasjon	-4 108 000	-8 615 000	-8 662 000	-8 628 000	-8 594 000	-8 559 000
Kommunale bygg	3 087 000	2 804 000	4 165 000	3 543 000	3 672 000	3 676 000
Veger/gatelys	4 073 000	3 952 000	4 170 000	4 120 000	4 170 000	5 170 000
Prosjekter Teknisk	4 000					
Næring og utvikling	556 000	1 043 000	1 954 000	1 980 000	2 007 000	2 035 000
Prosjekt Utvikling	1 620 000	250 000				
SKATT, RAMMETILSKUDD	234 000	3 710 000	40 000	40 000	40 000	40 000
SUM	107 518 000	97 277 000	112 211 000	115 822 000	118 282 000	121 818 000

§ 5-5 første ledd, Bevilgningsoversikt - investering

Bevilgningsoversikt investering, jf. § 5-5 første ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	15 389 541		10 000 000	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	16 000	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 072 667	380 000	436 000	436 000	436 000	436 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	4 552 000	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	21 030 208	380 000	10 436 000	436 000	436 000	436 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-91 137		0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-5 436 369	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-14 187 836	0	-10 000 000	0	0	0
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-19 715 342	0	-10 000 000	0	0	0
Videreutlån	476 000	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-476 000	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	363 407	364 000	564 000	564 000	564 000	564 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-401 548	-364 000	-293 000	-293 000	-293 000	-293 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-38 141	0	271 000	271 000	271 000	271 000
Overføring fra drift	-956 015	0	-436 000	-436 000	-436 000	-436 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	48 862	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0		-271 000	-271 000	-271 000	-271 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond	3 095	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-372 667	-380 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 276 725	-380 000	-707 000	-707 000	-707 000	-707 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

§ 5-5 andre ledd, Bevilgningene til de enkelte investeringsprosjektene

Bevilgningsoversikt investering, per prosjekt, jf. § 5-5 første ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Kjøp av tomt	250 000					
Trafikksikkerhet Lensmann Ellilas vei	300 039					
Vann- oppgradering ledningsnett	4 789 008					
VA nettet Kongsfjord	274 849					
Vannverket Berlevåg	6 323 033					
Spylevogn VA	403 000					
VA ledningsnett Hovedgate			10 000 000			
Detaljplan Berlevåg Industripark	887 769					
Idrettshallen, nye lys	423 490					
Berlevåg Basseng, Flerbrukshall	800 000					
Skileikeanlegg/sykkelbane	938 352					
Tilskudd til andre investeringer	16 000					
Investeringer i aksjer og andeler	1 072 667	380 000	436 000	436 000	436 000	436 000
	16 478 208	380 000	10 436 000	436 000	436 000	436 000

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-67 176 061	-68 088 000	-72 883 000	-74 947 000	-77 073 000	-79 263 000
Inntekts- og formuesskatt	-32 356 348	-28 626 000	-30 717 000	-30 717 000	-30 717 000	-30 717 000
Eiendomsskatt	-9 178 743	-12 015 000	-11 201 000	-11 201 000	-11 201 000	-11 201 000
Andre skatteinntekter	-117 636	-2 078 000	-9 203 000	-9 203 000	-9 203 000	-9 203 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-7 259 092	-4 575 000	-8 397 000	-8 397 000	-8 397 000	-8 397 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-27 423 198	-15 383 000	-24 589 000	-23 589 000	-23 589 000	-23 589 000
Brukerbetalingar	-4 803 940	-4 627 000	-4 057 000	-4 057 000	-4 057 000	-4 057 000
Salgs- og leieinntekter	-12 815 288	-17 210 000	-18 097 000	-18 097 000	-18 097 000	-18 097 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-161 130 305	-152 602 000	-179 144 000	-180 208 000	-182 334 000	-184 524 000
Lønnsutgifter	78 870 387	77 464 000	87 129 000	90 336 000	92 718 000	95 172 000
Sosiale utgifter	9 311 035	10 994 000	12 985 000	13 075 000	13 067 000	13 059 000
Kjøp av varer og tjenester	49 324 376	38 573 000	47 396 000	46 710 000	46 796 000	47 886 000
Overføringer og tilskudd til andre	15 055 081	7 465 000	11 444 000	11 444 000	11 444 000	11 444 000
Avskrivninger	13 274 467		13 874 000	13 874 000	13 874 000	13 874 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	165 835 346	134 496 000	172 828 000	175 439 000	177 900 000	181 435 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	4 705 041	-18 105 000	-6 316 000	-4 769 000	-4 435 000	-3 090 000
Renteinntekter	-1 103 092	-472 000	-1 202 000	-1 202 000	-1 202 000	-1 202 000
Utbytter	-2 402 793	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000	-1 280 000
Gvinster og tap på fin. Omlm.						
Renteutgifter	5 904 905	10 001 000	11 707 000	10 797 000	9 288 000	8 805 000
Avdrag på lån	8 946 530	9 455 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	11 345 550	17 704 000	18 725 000	17 815 000	16 306 000	15 823 000
Motpost avskrivninger	-13 274 467		-13 874 000	-13 874 000	-13 874 000	-13 874 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	2 776 124	-401 000	-1 465 000	-828 000	-2 003 000	-1 140 000
<i>Disp. eller dekn av netto driftsresultat</i>						
Overføring til investering	956 015		436 000	436 000	436 000	436 000
Avsetning til bundne driftsfond	3 445 002	365 000	703 000	703 000	703 000	703 000
Bruk av bundne driftsfond	-5 664 552	-1 039 000	-817 000	-817 000	-817 000	-817 000
Avsetning til disposisjonsfond	384 224	1 521 000	1 259 000	622 000	1 797 000	934 000
Bruk av disposisjonsfond	-1 896 813	-446 000	-116 000	-116 000	-116 000	-116 000
SUM DISP. ELLER DEKN AV NETTO DR.RES	-2 776 124	401 000	1 465 000	828 000	2 003 000	1 140 000
Fremført til inndeckn. senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§ 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplan og årsbudsjettet

Andel lån KLP Kommunekreditt	-117 100 440
Andel lån Kommunalbanken	-139 873 040
Andel lån Husbanken	-6 825 502
Sum lånegjeld per 01.01.2024	-263 798 982

KOMMUNEN	2023	2024	2025	2026	2027
IB	-269 431 419	-263 798 982	-259 008 210	-249 217 438	-239 426 666
Lån til nye investeringer	0	-5 000 000	0	0	0
Nye lån til videre utlån	-4 000 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	9 102 360	9 227 360	9 227 360	9 227 360	9 227 360
Avdrag på lån til videre utlån	530 077	563 412	563 412	563 412	563 412
	-263 798 982	-259 008 210	-249 217 438	-239 426 666	-229 635 894

2. Rådmannens innledning

Rådmannen legger med dette fram utkast til årsbudsjett for 2024 samt økonomiplan 2024-2027. Årsbudsjettet utgjør det første året i økonomiplanen.

Budsjettforslaget skal etter planen vedtas endelig av kommunestyret 14. desember 2023. I samsvar med forskrift for årsbudsjett § 3 skal formannskapetets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn i minimum 14 dager før kommunestyrets sluttbehandling.

Administrasjonen har jobbet hardt for å få budsjettet i balanse. Prosessen startet i september med en gjennomgang av det konsekvensjusterte budsjettet. I denne runden ble budsjettet korrigert for:

- Lønnsøkning
- Nye pensjonsprognoser fra KLP og SPK
- Eventuelle feilbudsjetteringer
- Forventede inntekter fra kommuneproposisjonen
- Helårseffekter av vedtak
- Prisjusteringer av allerede signerte avtaler

Arbeidet med budsjettet for 2024 har vært krevende. Situasjonen vi alle står i er preget av begivenheter langt utenfor kommunens kontroll. Lønns- og prisøkningen har vært større enn forventet, og renta har skutt i været. Dette får store konsekvenser for en kommune med vår gjeldsgrad. (HVOR store?)

Fra før hadde vi forventet et godt økonomisk år i 2024. Allerede høsten i fjor ble det bestemt å doble produksjonsavgiften for vindkraft fra 1 til 2 øre pr. produsert kW. Denne økningen nyter vi godt av i 2024 på over 7 millioner kroner i ekstra inntekter. Disse inntektene er imidlertid allerede spist opp av de økte renteutgiftene. De kuttene vi innførte for 2023 må derfor ikke bare videreføres i 2024 – de må følges opp av ytterligere kutt.

Det er ikke enkelt å kutte på et tjenestenivå som allerede er skåret inn til beinet. Helst skal ingen merke det heller: vi ønsker jo alle at tjenester vi er vant til beholdes eller forbedres. Vi kan vanskelig si at det sløses på utgiftene i kommunen, og vi har ikke for vane å kjøpe inn mer enn vi absolutt behøver. Ettersom våre største utgifter går til lønn, er stillingskutt den mest opplagte og effektive veien å gå. Antall stillinger som vi denne gangen holder vakante er høyt og rammer de fleste sektorer. Nattevakt på helsesenteret, merkantil stilling i helseadministrasjonen, teknisk konsulent, lærer, servicekontoret og driftsoperatør er blant stillingene som holdes vakante.

Hvordan påvirker dette øvrige ansatte? Jobben må gjøres av noen – altså blir det mer å gjøre på de gjenstående medarbeiderne. Kanskje må jobben gjøres litt raskere; i andre tilfeller må vi få nye (og bedre) rutiner. Men erfaring og forskning viser at økt arbeidspress kan føre til økt sykefravær. Det finnes en grense for hvor langt strikken kan trekkes.

Hva med politikerne i formannskapet og kommunestyret? De vil kunne merke at svar ikke kommer like raskt som før, at saker ikke blir like godt utredet, og at vi ikke makter å luke ut feil og unøyaktigheter. Og befolkningen? Brukerne? Pasienter og skoleelever? Vi skal uansett levere lovpålagte tjenester på et anstendig nivå. Pasientene skal være trygge på at de blir ivaretatt. Elevene skal få nødvendig undervisning. Våre driftsarbeidere vil sørge for nødvendig vedlikehold og drift av vannforsyning og kloakk, at inngangs- og uteområder ved kommunale bygg blir holdt fri for snø, og at byggene våre blir vedlikeholdt på et forsvarlig nivå.

Det vi alle må være klar over er at vi med så mange vakante stillinger gjør oss selv sårbare. En organisasjon som er avhengig av enkeltpersoner vil straks merke det når den ene eller andre faller fra, flytter eller på annen måte blir fraværende. Ubesatte stillinger utgjør derfor en kalkulert risiko.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Utfordringen blir å bygge systemer og rutiner som gjør at vi likevel skal klare å fortsette driften ved en kollegas fravær.

Vestre Varanger-samarbeidet er opprettet nettopp for å redusere sårbarheten. Større enheter med sterkere fagmiljøer hjelper ansatte så vel som tjenestemottakere. I løpet av 2023 har fire tjenester blitt etablert, hvorav den største – Vestre Varanger Økonomi – ledes av Berlevåg kommune. Fra 1. januar etableres et felles plankontor ledet av Tana kommune. Planleggere er mangelvare i hele landet, og et felles kontor blir sett på som avgjørende for å klare å tiltrekke seg fagpersoner da hver kommune adskilt er for liten. Blant kommunens mange planer er det flere som fortjener og behøver en oppdatering. En ny planstrategi skal på plass innen det nye kommunestyrets første år – altså i løpet av 2024.

I 2023 har vi jobbet mye med å få på plass en bygdevekstavtale med staten. Avtalen gjøres mellom staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet, på den ene siden, og kommunene i Vestre Varanger på den andre. Berlevåg har tatt på seg ansvaret med å lede prosessen gjennom en egen prosjektleder. Utkast til avtale ble levert innen fristen 1. oktober 2023, og en egen handlingsplan er under utarbeidelse og vil ventelig bli klar vinteren 2024. Målet for bygdevekstavtalen er enkelt sagt å øke tilflyttingen, å redusere fraflyttingen, samt å sørge for bærekraftig næringsutvikling i våre fire kommuner.

Bygdevekstavtalens fase 1, utredningsfasen, er nå i ferd med å sluttføres, og kommunene går dermed over i fase 2, iverksettelsesfasen. Så langt har regjeringen lovet oss 12 millioner kroner for de fire kommunene (3 millioner til hver), i tillegg til den administrative kostnaden på 4 millioner for en toårsperiode. I tillegg kan det komme friske midler fra andre eksterne aktører – i første rekke statlige. Arbeidet med bygdevekstavtalen ligger ikke inne i herværende budsjett.

Budsjettet er en plan som viser våre forventninger til året som kommer, ikke hvordan det faktisk vil bli. Dess strammere budsjettet er, dess mindre er marginene. Skulle inntektene ikke bli så høye som vi har forutsett, eller utgiftene øke mer enn forventet, vil dette gå ut over budsjettbalansen. Vi har flere x-faktorer som er utenfor vår kontroll – og en del faktorer som vi kan påvirke. Vi kan for eksempel ikke påvirke krigens gang i Ukraina, men vi kan påvirke hvor mange flyktninger vi ønsker til Berlevåg. Vi kan også gjøre vårt til at flest mulig ukrainere kommer inn i arbeidslivet. Dette er et område der humanistiske hensyn for én gangs skyld faller sammen med økonomisk egeninteresse.

Vi har nylig gjennomført et kommunevalg. Noen politikere har sittet i flere perioder, men andre er helt nye. Administrasjonen ser frem til å samarbeide med dem alle, erfarne som nye. Et godt samarbeid mellom administrasjonen og politikerne er et avgjørende premiss for å lykkes med kommuneoppdraget.

Rådmannen vil mane til forsiktighet i all utgiftsbruk i 2024. Vi har rett og slett ikke råd til feiltrinn. Samtidig er det slik at rentenivået *kan* finne på å gå nedover i løpet av det kommende året. I så fall vil vi kunne sitte igjen med lavere utgifter enn planlagt – og dermed en sunnere økonomi.

Alle ansatte fortjener en takk for innsatsen i året som er omme. Vi har fått til mye – og skal få til enda mer i 2024. Måtte vi lykkes!

3. Berlevåg kommunes styringssystem og planstrategi

Planlegging i kommunen styres etter et sett av planer – et planhierarki.

Øverst står kommuneplanen, som skal være kommunens viktigste strategiske dokument. Denne sier noe om hva man ønsker i et langt perspektiv, normalt for ti-tolv år framover. Kommuneplanen deles i en samfunnsdel, som i prosaform beskriver ønskede utviklingstrekk, og en arealdel, som bestemmer arealbruken i kommunen. Samfunnsdelen ble vedtatt i 2021; arealdelen er fortsatt under utredning. Under kommuneplanen ligger en rekke kommunedelplaner, som tar for seg mer konkrete

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

delområder (arealer) eller sektorer. I tillegg har vi en rekke sektorplaner som nærmere beskriver utfordringer og oppgaver innen den enkelte sektor. Kommunens planstrategi, som rulleres hver kommunestyreperiode, gir en oversikt over planene og når disse skal rulleres.

Økonomiplanen

Det ligger hjemlet i kommunenlovens § 14-4 at kommunene skal utarbeide en økonomiplan med årsbudsjett. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunens prioriteringer, og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. Økonomiplanen skal vise utviklingen i kommunens økonomi, herunder gjeldsutvikling og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Planen rulleres årlig og presenteres sammen med årsbudsjettet. Økonomiplanen og budsjettet skal bygge på realistiske forutsetninger.

Kommuneplanens handlingsdel bygger på de målsetninger som kommuneplanen skisserer. Handlingsdelen konkretiserer tiltak til hvordan målene kan nås. Plan- og bygningsloven gir kommunene anledning til å integrere kommuneplanens handlingsdel og økonomiplanen i ett, felles dokument. Vi kommer tilbake til handlingsdelen senere i dokumentet.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene er inkorporert i nasjonalt og kommunalt planarbeid.

Kommunens mål, slik de fremkommer i vår samfunnsdel, bygger i stor grad på disse problemstillingene. I økonomiplanen har vi valgt å trekke fram følgende fire mål:

God helse

En kommune har et lovpålagt ansvar for å sikre gode helsetjenester samt fremme folkehelse i lokal utvikling og planlegging. Kommunens folkehelsearbeid er en sektorovergrepende oppgave, der også innsats fra frivillige, lag og foreninger har stor betydning.

God utdanning

Et godt oppvekstmiljø er avgjørende for å sikre den oppvoksende generasjon en trygg og god framtid. Berlevåg har flere utfordringer på utdanningsfeltet, med generelt lavt utdanningsnivå i befolkningen. På skolen har vi tradisjonelt skåret svakt på nasjonale prøver. Tidlige tiltak for å bedre resultatene og redusere frafallet i skolen er en prioritert oppgave.

Ren energi til alle

Ren, fornybar energi skal bidra til å løse klimautfordringene. Berlevåg kommunes viktigste bidrag til det grønne skiftet knyttes til våre vindkraftressurser og den planlagte produksjonen av hydrogen og ammoniakk. Berlevåg skal bli et hydrogenknutepunkt og gjøre fiskeflåten grønn.

Innovasjon og infrastruktur

Innovasjon og infrastruktur som er tilpasset morgendagen er avgjørende for å sikre økonomisk vekst og utvikling. Vi har gjort mye for å sikre gode havneforhold, og vil også fremover jobbe for å bedre infrastrukturen – herunder moderne og sikre transportløsninger.

4. Visjoner og målsetninger: kommuneplanens handlingsdel

Visjonen for Berlevåg kommune er uttrykt gjennom den enkelthendelsen som aller mest har plassert Berlevåg på kartet. Berlevåg kommunes visjon er derfor *heftig og begeistret*.

Kommuneplanlegging er en lovpålagt oppgave. Den gir kommunen mulighet til å styre fordelingen av ressurser og arealer mest mulig effektivt. Ved å se framover i tid, kan kommunen planlegge for endringer i stedet for å måtte ta ting på sparket. Gode planer skal sørge for forutsigbarhet. Gode planer indikerer også at det er bred enighet om de målene samfunnet har satt seg. For at planer skal fungere etter hensikten må planene være realistiske og realiserbare. Derfor er det viktig at det planlegges ut fra kommunens økonomiske handlingsrom.

Dokumentet du nå holder i hånden er kommunens budsjett for 2024 og økonomiplan for den kommende fireårsperioden. Økonomiplanen følger de samme overordnede målene, eller temaene, som er satt i kommuneplanen. De fire temaene er som følger:

1. Et kompetent Berlevåg
2. Et utviklingsorientert Berlevåg
3. Et trivelig Berlevåg
4. Et trygt Berlevåg

Berlevåg anno 2030 skal altså være kompetent, utviklingsorientert, trivelig og trygt. Kommuneplanen lister opp en rekke mål under disse fire temaene, samt hva vi som kommune og samfunn må gjøre for å oppnå disse målene. Et underliggende premis for Berlevåg anno 2030 er at Berlevåg skal være attraktiv. Med dette mener vi at det skal være attraktivt å bo her, attraktivt å jobbe her, og attraktivt å besøke Berlevåg.

Ikke alle mål kan nås samtidig. Samfunnsutvikling er et langsiktig arbeid der de små skritt skal bidra til at vi over tid kommer i mål. Samtidig er det naturligvis slik at målene, som samfunnet selv, skal være dynamiske. Vi er hele tiden i bevegelse og vil stadig sette oss nye mål. Dertil kommer at ingen har full oversikt over alt som skjer og vil skje. Faktorer som ingen har kontroll over spiller inn. Klimaet er i endring, den nasjonale økonomien og regjeringens bevilgninger påvirker vårt handlingsrom, og fra- eller tilflytting kan endres i større grad enn hva vi planlegger for.

Kommunens administrasjon skal i det årlige budsjettarbeidet legge fram tiltak som hver for seg og til sammen skal bidra til å nå de vedtatte målene. Nedenfor følger en oversikt over de fire temaene samt underliggende mål, strategier og tiltak. Disse utgjør til sammen økonomiplanens handlingsdel.

Kommuneplanens handlingsdel: Prioriteringer i kommende planperiode

Kommuneplanen lister opp mange målsetninger og enda flere strategier for å nå disse målsetningene. Kommuneplanen er et uttrykk for hvordan våre innbyggere og politikere ønsker å se Berlevåg i 2030. Når vi i økonomiplanen omtaler kommunen er det først og fremst kommunen som organisasjon vi mener. I kommuneplanen omtales også samfunnet som sådan, og flere av strategiene kan derfor ikke følges opp av kommunen alene: også andre aktører må delta om målene skal nås.

I stramme budsjettår er det begrenset hva kommunen kan gjøre utover ordinær og lovpålagt drift. Vi må derfor prioritere, eller sagt på en annen måte – vi må foreta noen valg.

Dette kapitlet beskriver hvilke strategier vi vil følge opp særskilt i kommende budsjett- og økonomiplanperiode. Strategiene som fremheves her vil følges opp gjennom målrettede tiltak og/eller gjennom ordinær drift. Flere av strategiene er overlappende.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

I forrige økonomiplan tok vi for første gang kommuneplanens handlingsdel inn i økonomiplanen slik kommuneloven sier at vi skal. I årets budsjett og økonomiplan har vi videreutviklet metodikken og presenterer målsetninger og strategier på en ny måte. Håpet er at vi på denne måten tydeligere får fram våre prioriteringer, samt at vi lettere vil kunne rapportere på de vedtatte tiltakene i den påfølgende årsmeldingen for 2024.

Et kompetent Berlevåg

Tabellen under viser mål og strategier innenfor fokusområdet *et kompetent Berlevåg*. Prioriterte strategier i kommende økonomiplanperiode er markert med lyseblå bokser og uthevet skrift.

Tabell 4-1 Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel – et kompetent Berlevåg

Mål	En oppvekstsektor hvor barna utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger til beste for seg selv og samfunnet de bor i.	Et næringsliv med effektivitet og kompetanse som utviklingsfaktor	Kompetent og tjenestevillig offentlig sektor
Strategier	<i>Vi har et godt og motiverende undervisningspersonell som ser eleven</i>	Næringslivet jobber med etter- og videreutdanning	<i>Videreutvikle digitale løsninger, bl.a. selvbetjening</i>
	Vi skal ha et godt samarbeid mellom skole og hjem	Næringsaktørene jobber for bedre samarbeid internt og eksternt	Holde et høyt servicenivå og god tilgjengelighet
	Vi skal ha et godt fysisk og sosialt læringsmiljø	Bidra til å støtte forsknings- og utviklingsprosjekter i regi av næringslivet	Jobbe for likestilling
	<i>Vi skal jobbe for at flest mulig gjennomfører videregående opplæring</i>	Rekruttere, og følge opp utflyttede berlevåginger under utdanning	<i>Gjennomføre kompetansekartlegginger</i>
	Etter – og videreutdanning for lærere (kompetanse for kvalitet)	Tilrettelegge for at eldre arbeidstakere som ønsker det kan jobbe lengre	Jobbe for etter- og videreutdanning
	<i>Ha oppdatert (reviderte) planverk for skole, SFO og barnehage</i>	<i>Arbeide med å etablere KompetansHub Berlevåg</i>	<i>Styrke tjenestesamarbeid med nabokommunene</i>
			Rekruttere, og følge opp utflyttede berlevåginger under utdanning
			Tilrettelegge for at eldre arbeidstakere som ønsker det kan jobbe lengre
		<i>Ivareta et godt arbeidsmiljø for alle arbeidstakere</i>	

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tabell 4-2 Tiltak som følger opp utvalgte strategier – et kompetent Berlevåg

	Ansvar	2024	2025	2026	2027
En oppvekstsektor hvor barna utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger til beste for seg selv og samfunnet de bor i.					
Vi har et godt og motiverende undervisningspersonell som ser eleven					
ReKomp og DeKomp (RSK-Øst)	Oppvekst	120 000	120 000	120 000	
Videreutdanning for lærere gjennom kompetanse for kvalitet (udir)	Oppvekst	250 000	250 000	Ordningen er tenkt avsluttet.	
Kompetanseløftet	Oppvekst	Jf. ReKomp/DeKomp	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Vi skal jobbe for at flest mulig gjennomfører videregående opplæring					
Arbeide for at Losa blir videreført og videreutviklet	Oppvekst	50 000	50 000	50 000	50 000
Ha et godt samarbeid med Oppfølgingstjenesten	Oppvekst	Pågående	pågående	pågående	pågående
Tverrfaglig samarbeid om systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge	Oppvekst	500 000 (tilskuddsmidler)	500 000 (tilskuddsmidler)	Skal søkes om tilskuddsmidler for implementering	
Et næringsliv med effektivitet og kompetanse som utviklingsfaktor					
Arbeide med å etablere KompetanseHub Berlevåg					
Etablere KompetanseHUB Berlevåg	Næring	Arbeid pågår, det er behov for prosjektfinansiering.	Arbeid pågår, det er behov for prosjektfinansiering.	Arbeid pågår, det er behov for prosjektfinansiering.	Arbeid pågår, det er behov for prosjektfinansiering.
Kompetent og tjenestevillig offentlig sektor					
Videreutvikle digitale løsninger, bl.a. selvbetjening					
Vestre Varanger IT: mer profesjonelle fellestjenester	Vestre Varanger IT				
Digitale løsninger innfor teknisk	Teknisk	Satsning på Internkontroll og kvalitetssikring av tjenester.	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Gjennomføre kompetansekartlegginger					
Kompetanseplan for alle sektorer	Rådmann/alle enheter	Oppstart	Videreføres	Videreføres	Videreføres
Styrke tjenestesamarbeid med nabokommunene					
Etablering av vertskommunesamarbeid på IKT, økonomi, forvaltningskontor og barnevern og andre områder	Rådmann/relevante tjenester	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Ivareta et godt arbeidsmiljø for alle arbeidstakere					
Gjennomføre arbeidsmiljøundersøkelse	Rådmann		100 000		
Jobbe for å bevare det gode arbeidsmiljøet	Teknisk	Fokus på samhold, åpenhet, felles verdier mot felles mål.	Videreføres	Videreføres	Videreføres

Et utviklingsorientert Berlevåg

Tabellen under viser mål og strategier innenfor fokusområdet *et utviklingsorientert Berlevåg*.

Prioriterte strategier er markert med lyseblå bokser og uthevet skrift.

Tabell 4-3 Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel – et utviklingsorientert Berlevåg

Mål	Økt tilflytting for å beholde og rekruttering	Utvikle Berlevåg som energikommune	Utvikle Berlevåg som reiselivskommune	Videreutvikle eksisterende næringsliv	Boligstruktur som er attraktiv for alle	God arealforvaltning	Barn og unge må høres i samfunnsutviklingen

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

	til arbeidsplassene						
Strategier	Utvikle gode og fleksible boligtilbud	Tilrettelegge nok arealer for industri og næringsbygging	Videreutvikle kultur- og naturbasert reiseliv	Ivareta gode havneforhold i Berlevåg, og utvikle Kongsfjord havn	Tilrettelegge arealer og tomter for ulike boligtyper	Revidere arealplaner for Berlevåg sentrum/havn	Kommunen må sørge for aktiv medvirkning i planarbeidet
	Ha høy kvalitet på offentlige tjenester	Tilrettelegge nok arealer til kraftproduksjon og distribusjon	Bidra til å utvikle Varangerregionen som reiselivsmål	Sørge for nok arealer for aktørene i fiskerinæringen og annen næring	Etablere flere sentrumsnære boliger	Avklare arealkonflikter tidlig i planprosesser	Bruke ungdomsrådet aktivt
	Tilby attraktive arbeidsplasser	Gjøre markedsføring- og påvirkningsarbeid		Gi god service og ha jevnlig møter med næringslivet for å fange opp behov.	Ikke beboelige hus skal saneres og tomter reforderes ved behov.	Ivareta interessene til naturmangfold, kulturminner og reindriftsnæringen	
	Gjøre et godt integreringsarbeid	Berlevåg skal bli en klimanøytral kommune			Utvikle en strategiplan for framtidens boligbygging og boligforvaltning		
	Inn i ungdomsskolen og fortelle om kommunen og framtidige jobbmuligheter						

Tabell 4-4 Tiltak som følger opp utvalgte strategier – et utviklingsorientert Berlevåg

	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Økt tilflytting for å beholde og rekruttering til arbeidsplassene					
Utvikle gode og fleksible boligtilbud					
Utarbeide kommunal boligplan	Sentraladm	Egne ressurser			
Gi gunstige startlån	Sentraladm	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Gjøre et godt integreringsarbeid					
Videreføre språkopplæringen for ukrainere	Oppvekst	650 000	650 000		
Bidra til økt involvering av ukrainere og andre minoriteter i samfunnslivet	Flyktningrådgiver/ frivilligsentral	egeninnsats	egeninnsats	egeninnsats	egeninnsats
Utvikle Berlevåg som energikommune					
Tilrettelegge nok arealer for industri og næringsbygging					
Etablere av Berlevåg Industripark AS. (BIP AS) Oppstart av hovedprosjekt BIP (3-5 år)	Næring og utvikling	Forutsetter prosjektfinansiering	Forutsetter prosjektfinansiering	Forutsetter prosjektfinansiering	Forutsetter prosjektfinansiering
Gjennomføre detaljreguleringsplan for Berlevåg industripark,	Næring og utvikling	Vedtatt i 2023.			
Detaljregulering for Revnesbukta med tilhørende strandsone.	Næring og utvikling	Oppstart av kartleggingsarbeid. Arbeidet er finansiert.	Oppstart av reguleringsplan arbeid. Må finansieres.	Planarbeid avsluttes.	
Tilrettelegge nok arealer til kraftproduksjon og distribusjon					
Arbeide for å utnytte vindkraftpotensialet i kommunen på en mest mulig bærekraftig måte.	Næring og utvikling	Pågår	Pågår	Pågår	Pågår
Gjøre markedsføring- og påvirkningsarbeid					

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Delta på konferanser, besøke potensielle aktører. Tett kontakt med kompetansemiljø. Bidra som partner i FoUi prosjekter. Holde innlegg i relevante fora for å markedsføre og profilerer vår satsing. Jobbe aktivt mot offentlige myndigheter og beslutningstaker.	Næring og utvikling	Pågående arbeid gjennom hele planperioden.	Pågående arbeid gjennom hele planperioden.	Pågående arbeid gjennom hele planperioden.	Pågående arbeid gjennom hele planperioden.
Utvikle Berlevåg som reiselivskommune					
Bidra til å utvikle Varangerregionen som reiselivsmål					
Delta aktivt i Varanger regionalpark	Rådmann/TFFK	Egenandel	egenandel		
Videreutvikle eksisterende næringsliv					
Ivareta gode havneforhold i Berlevåg, og utvikle Kongsfjord havn					
Utarbeide skisseprosjekt for fiskeri kai Kongsfjord.	Berlevåg Havn KF	250 000			
Utarbeide havnekrav for Berlevåg ytrehavn.	Berlevåg Havn/Næring og utvikling	250 000			
Arbeide for at Berlevåg ytrehavn prioriteres hos sentrale myndigheter	Berlevåg Havn/Næring og utvikling	Egeninnsats	Egeninnsats	Egeninnsats	
God arealforvaltning					
Revidere arealplaner for Berlevåg sentrum/havn					
Ny arealdel under kommuneplanen	Teknisk/plan Arbeidet restartet	521 000	521000		
Detaljregulering Berlevåg sentrum revideres	Teknisk/plan		Til vurdering		
Avklare arealkonflikter tidlig i planprosesser					
Gode rutiner videreføres	Teknisk/plan	Delta i ulike fora og arbeidsgrupper, samt prosjekter for å kvalitetssikre god medvirkning i planprosesser.	Kontinuerlig arbeide		

Et trivelig Berlevåg

Tabellen under viser mål og strategier innenfor fokusområdet *et trivelig Berlevåg*. Prioriterte strategier i kommende økonomiplanperiode er markert med lyseblå bokser og uthevet skrift.

Tabell 4-5 Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel – et trivelig Berlevåg

Mål	Et attraktivt Berlevåg sentrum	Et ryddig Berlevåg	Berlevåg skal ha et aktivt frivillig kulturliv	I Berlevåg skal barn og unge trives
Strategier	Gjennomføre opprusting av trafikkarer: gateløp, kryss, fortauer og trafiksikkerhet	Gjennomføre tiltak for å hindre forsøpling	Få til gode rammebetingelser for det frivillige arbeidet	Ha et variert fritids- og aktivitetstilbud
	Lage og styrke formelle og uformelle møteplasser	Ha større fokus på å holde egne eiendommer/arealer ryddige	Motivere innflyttere til å delta aktivt i kulturlivet	Gi sommerjobbmuligheter for ungdom i alle utdanningsløp
	Sørge for at alle offentlige områder skal være tilgjengelige for alle (universelt utformet)	Følge opp ulovlig deponering og lagring rundt om i kommunen.		Markedsføre Berlevåg overfor ungdom under utdanning

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tabell 4-6 Tiltak som følger opp utvalgte strategier – et trivelig Berlevåg

	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Et attraktivt Berlevåg sentrum					
Gjennomføre opprusting av trafikkarer: gateløp, kryss, fortauer og trafikksikkerhet					
Trafikksikkerhetsplan for Berlevåg sentrum	Teknisk	Ferdigstilles – egeninnsats	Søke trafikksikkerhetsmidler på bakgrunn av tiltak i planen		
Trafikksikkert sentrum – fylkeskommunens prosjekt	Teknisk/TFFK	Gjennomføres forprosjekt	Oppstart sommer 2024 VA	Ferdigstilles VA	
Et ryddig Berlevåg					
Gjennomføre tiltak for å hindre forsøpling					
Strandydding	Frivilligsentralen	Etter søknad	Etter søknad	Etter søknad	Etter søknad
Berlevåg skal ha et aktivt frivillig kulturliv					
Få til gode rammebetingelser for det frivillige arbeidet					
Frivilligsentralen	Sentraladm	438 000	438 000	438 000	438 000
I Berlevåg skal barn og unge trives					
Ha et variert fritids- og aktivitetstilbud					
Ha ett godt tilbud gjennom ungdomsklubben	Oppvekst	350 000	350 000	350 000	350 000
Kulturskoletilbud	Oppvekst	385 000	660 000	660 000	660 000

Et trygt Berlevåg

Tabellen under viser mål og strategier innenfor fokusområdet *et trygt Berlevåg*. Prioriterte strategier i kommende økonomiplanperiode er markert med lyseblå bokser og uthevet skrift.

Tabell 4-7 Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel – et trygt Berlevåg

Mål	Strategier	Vi vil jobbe for et	Vi ønsker et godt	Vi ønsker å styrke	Sosial boligbygging for	Beredskap som	Framtidige
Trygg og sikker oppvekst for barn og unge	Trygg og sikker oppvekst for barn og unge	aldersvennlig samfunn	helse- og omsorgstilbud	å styrke folkehelsen	de som trenger det	tilpasser seg framtidig utvikling	klimaendringer håndteres nå
Ha et nært samarbeid mellom hjem, barnehage, skole, barnevern og helsetjenesten	Gi mulighet for eldre til å delta i arbeidslivet så lenge de ønsker	Videreutvikle den hjemmehaserte omsorgen	Kartlegge folkehelseutfordringene, hvorfor de oppstår, og sette i verk tiltak for å forbedre folkehelsen	Tilrettelegge for at vanskeligstilte på boligmarkedet har tilfredsstillende boligstandard	Beredskapsutfordringer oppdateres og vurderes i overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse	Vurdere klimautfordringer i overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse	
Ha nulltoleranse mot mobbing, vold og overgrep	Legge til rette for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser og nettverk	Ha en god primærhelsetjeneste	Arbeide for å beholde og styrke lavterskeltilbud	Tilrettelegge for at flest mulig kan bo hjemme lengst mulig		Utarbeide strategi for lokal reduksjon av utslipp av klimagasser	
Sørge for trygg skolevei – Tiltak i trafikksikkerhetsplan	Boligtilrettelegging etter behov og funksjonsevne	Fremme psykisk helse i planer og tiltak				Vurdere klimaendringer og klimatilpasning i all kommunal planlegging	
	Bruke de eldres erfaring og kunnskap i planlegging og samfunnsutvikling						

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tabell 4-8 Tiltak som følger opp utvalgte strategier – et trygt Berlevåg

	Ansvar	2024	2025	2026	2027
Trygg og sikker oppvekst for barn og unge					
Ha et nært samarbeid mellom hjem, barnehage, skole, barnevern og helsetjenesten					
Iverksette barnevernsreformen	Oppvekst/barnevern	500 000	500 000	Søkes om videre tilskudd 500 000	
Økt satsing på helsestasjonen for unge	Helse og omsorg	100 000	100 000	100 000	100 000
Helsesykepleier ute som ressurs og samarbeidspartner i oppvekst	Helse og omsorg	iverksettes	videreføres	videreføres	videreføres
Vi vil jobbe for et aldersvennlig samfunn					
Legge til rette for fysisk aktivitet og sosiale møteplasser og nettverk					
Jobbe videre med <i>Leve hele livet</i>	Helse og omsorg	Etter søknad	Etter søknad	Etter søknad	Etter søknad
Kombinere Hele livet med Livsglede sykehjem	Helse og omsorg	X	X	X	X
Gjennomføre arrangementer og konserter på helsesentret, samarbeide med frivillige	Helse og omsorg	X	X	X	X
Vi ønsker et godt helse- og omsorgstilbud					
Videreutvikle den hjemmebaserte omsorgen,					
Ta i bruk velferdsteknologi	Helse og omsorg	250 000	200 000	200 000	200 000

5. Finansielle måltall:

Kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, jfr. KL § 14-1. Derfor har det kommet krav i den nye kommuneloven om at det skal være økt fokus på langsiktighet i økonomiplanleggingen. Som et ledd i dette må alle kommuner vedta finansielle måltall, jfr. KL § 14-2.

Videre skal økonomiplanen også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige forpliktelser, jfr. KL § 14-3. I årsmeldingen skal det redegjøres for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevne over tid, jfr. KL § 14-7. Det vil si at formålet med finansielle måltall/handlingsregler er å synliggjøre hva som skal til for å ha en sunn økonomi over tid, og benytte dette som en del av beslutningsgrunnlaget i økonomiplan- og budsjettprosessen.

Hvilke måltall som skal brukes må vurderes lokalt for hver kommune. Det må vurderes individuelt ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer.

Teknisk beregningsutvalg har anbefalt at en kommune bør ha et netto driftsresultat på 1,75 % over tid, mens riksrevisjonen gjennomførte i 2014-2015 en undersøkelse om kommunens låneopptak og gjeldsbelastning, hvor de vektla parameterne netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond. Riksrevisjonen påpekte i 2015 at kommuner var spesielt utsatt hvis netto driftsresultat var under 2 %, disposisjonsfond lavere enn 5 % og gjeldsgraden var over 75 %.

Kommuneloven stiller ikke nærmere krav til den enkelte kommunes måltall. Kommunen må selv vurdere hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn. Dette må vurderes individuelt ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer. Det er en underliggende forutsetning at måltallene fastsettes slik at de gjenspeiler hva som skal til for å oppnå en forsvarlig langsiktig utvikling som også gir en økonomisk handlefrihet for kommende generasjoner.

For eksempel vil det anbefalte nivået om et netto driftsresultat på 2 % over tid ikke være egnet som styringsmål for alle kommuner. For kommunene er det ikke et mål i seg selv å oppnå et høyest mulig driftsresultat eller lavest mulig gjeldsgrad. De finansielle måltallene skal fungere som rammer for budsjettarbeidet, men måltallene er ikke bindende for budsjettet. Nedenfor følger de tre måltallene netto driftsresultat, disposisjonsfondets relative størrelse, samt gjeld som prosent av brutto driftsinntekter, med relevante tall for Berlevåg fra 2022-regnskapet:

Måltall	Måltall	2022	Avvik i %	Avvik i kr
Netto driftsresultat	2,0	-1,7	-3,7	5 998 730
Disposisjonsfond	8,0	9,0	1,0	-1 598 045
Netto lånegjeld	80,0	167,2	87,2	126 236 530
Samlet bærekraftavvik				130 637 215

Ved regnskapsavslutningen i 2022 hadde Berlevåg kommune et samlet bærekraftavvik på 130,6 mill. kr. sammenlignet med de vedtatte måltallene. Den høye gjelden viser seg også på netto driftsresultat som hadde et avvik på ca. 6 mill.kr. Av de tre måltallene er var det kun disposisjonsfondet som var noe bedre.

I budsjettet for 2023 ble det vedtatt å øke måltallet for Netto lånegjeld til 120 % fordi det vil ta flere år før kommunen klarer å komme ned på 80 %.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Rådmannens budsjettforslag for 2024 gir følgende samlet bærekraftavvik:

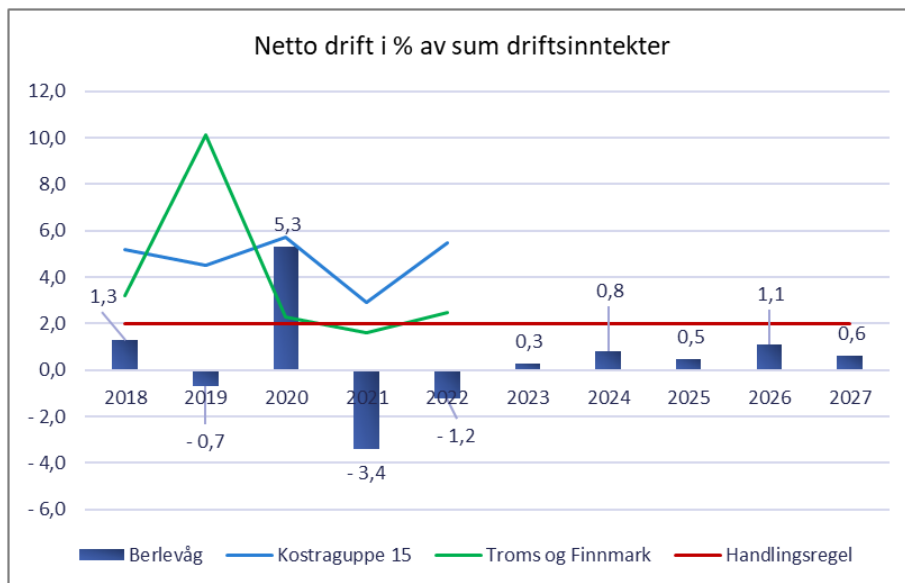
Bærekraftavvik				
Måltall	Måltall	2024	Avvik i %	Avvik i kr
Netto driftsresultat	2,0	0,82	-1,2	2 117 880
Disposisjonsfond	8,0	6,2	-1,8	3 290 628
Netto lånegjeld	120,0	140,5	20,5	36 719 239
Samlet bærekraftavvik				42 127 747

Som følge av at måltallet for netto lånegjeld er økt til 120 %, går samlet avvik ned til 42,1 mill. kr.

Fra 2024 vil, dersom budsjettforslaget blir vedtatt, kommunen ha et disposisjonsfond som ligger under måltallet på 8 %. Årsaken er at kommunen har måtte bruke av disposisjonsfondet til å dekke merforbruk både i kommunen og Berlevåg Havn KF. Alle tre måltallene ligger derfor under vedtatt nivå. Sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat vil gi kommunen store utfordringer i planperioden.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter:

Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen etter at drift- og finansutgifter er dekket. Netto driftsresultat er ikke et overskudd, men har til formål å skape handlingsrom og egenkapital til investeringer. Kommunen vil da være i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne.

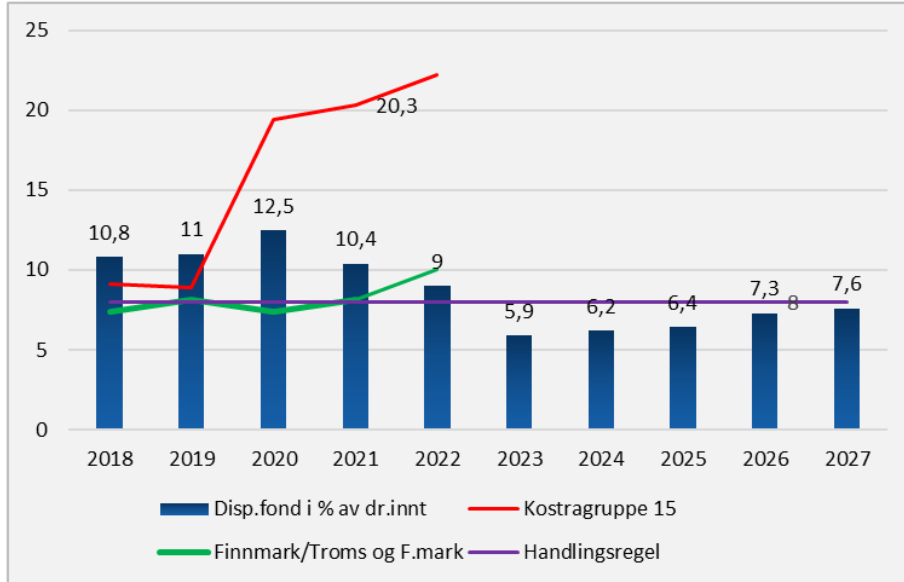
Tabellen viser regnskapstallene for perioden 2018 til 2022 for Berlevåg kommune inkl. Berlevåg Havn KF og IKS'er. På grunn av at kommunene ikke har oversikt over netto drift for de andre enhetene i planperioden, viser tallene fra 2023-2027 netto driftsresultat for kun kommunen. Kommunen har hatt negativt netto driftsresultat både i 2019, 2021 og 2022. I 2022 var det for kommunens resultat på -1,7 prosent. Landsgjennomsnittet var på 3 prosent av inntektene.

I rådmannens budsjettforslag vil kommunen så vidt klare å få et positivt netto driftsresultat. Det ligger mellom 0,8 prosent i 2024 og 0,6 prosent i 2027. Resultatet er alt for dårlig til å ha en bærekraftig økonomi. Administrasjonen må derfor fortsette å arbeide med å effektivisere driften for å få opp driftsresultatet.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

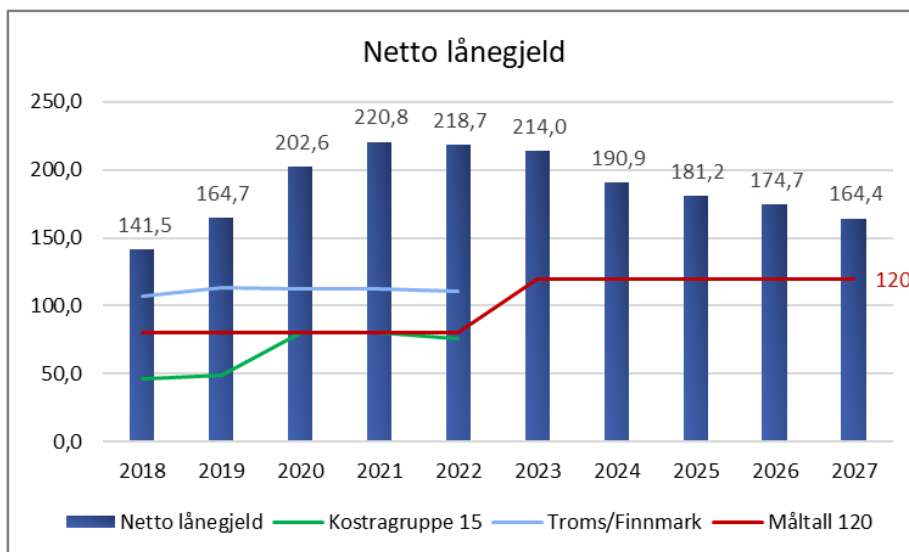
Disposisjonsfondet er kommunens frie oppsparte midler. En kommune trenger reserver for å møte større uforutsette hendelser. Med et disposisjonsfond har kommunen tid til å gjøre nødvendige endringer i driften og sikre en stabil tjenesteleveranse. Disposisjonsfondet kan også brukes til større planlagte tiltak.

Disposisjonsfondet har vært lavt i perioden 2015-2017, men økt fokus på behovet for å opparbeide større økonomisk stabilitet førte til en bedring fra 2018. I 2022 og 2023 har kommunen hatt utfordringer innenfor noen av tjenesteområdene samt at Berlevåg Havn KF har måtte få tilført midler. I tillegg har renteutgiftene økt betydelig fra 2022. Per november er det budsjettetert med å bruke 3,9 mill. kr av fondet.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeld (høy gjeldsgrad), fører dette til høye årlige utgifter til renter og avdrag i lang tid fremover. Det blir dermed mindre penger igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer. Handlingsrommet blir dermed mindre.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tallene i perioden 2018-2022 er inkludert lånegjeld i Berlevåg Havn og IKS (Kostra nøkkeltall). Siden budsjett og økonomiplan ikke er vedtatt av styret enda, og kommunen ikke har oversikt over IKS, er tallene for resten av planperioden kun netto lånegjeld uten nye låneopptak i foretaket.

Kommunens lånegjeld i budsjettforslaget utgjør 190,9 prosent av sum driftsinntekter for 2024. Dette er svært høyt, men det er lavere enn ved årsslutt i 2023. Lånegjelden er langt høyere enn både kostragruppen og fylkessnittet. Nedgangen i lånegjelden i planperioden forutsetter at det ikke tas opp andre lån enn de 5 millionene til prosjekt VA ledningsnett hovedgate som ligger inne i budsjettforslaget for 2024. Foreløpig ligger det ikke planer om låneopptak i foretaket i planperioden.

Ifølge KØB (kommunaløkonomisk bærekraft modell) er det anbefalt at netto lånegjeld ikke bør overstige 75 % av brutto driftsinntekter for at kommunene skal ha økonomisk bærekraft over tid. Fram til og med 2022 var det vedtak på at kommunen på sikt skal komme ned på en netto lånegjeld på 80 %. Siden det er lite sannsynlig at kommunen kommer ned på det nivået i planperioden, ble dette måltallet endret til 120 % i økonomiplan 2023-2026. Selv om måltallet ble økt skal kommunen fremdeles jobbe for å få ned gjeldsnivået. Nye lån bør derfor unngås så langt det er mulig.

6. Kommunens rammebetingelser

Berlevåg kommunes budsjett- og økonomiplan er et sentralt politisk styringsdokument. Budsjettet omfatter hele kommunens virksomhet og gir oversikt over forventede inntekter og utgifter i et gitt år. Kommunens økonomiplan strekker seg over en fireårsperiode og er rullerende. Økonomiplanen er et retningsgivende dokument for utgifter, inntekter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Ved utarbeidelse av økonomiplanen er styringssignaler i Statsbudsjettet lagt til grunn. Styringssignaler som vurderes og legges til grunn gjelder bl.a. lønns- og prisvekst og forventet utvikling i skatteinntekter og rammetilskudd.

Kommuner finansieres i hovedsak av skatteinntekter, rammeoverføringer og gebyrinntekter (brukerbetaling). Skatteinntektene og rammetilskudd fra staten omtales som frie midler, ettersom kommunene selv kan disponere disse midlene fritt så lenge lovpålagte oppgaver gjennomføres på en forsvarlig måte.

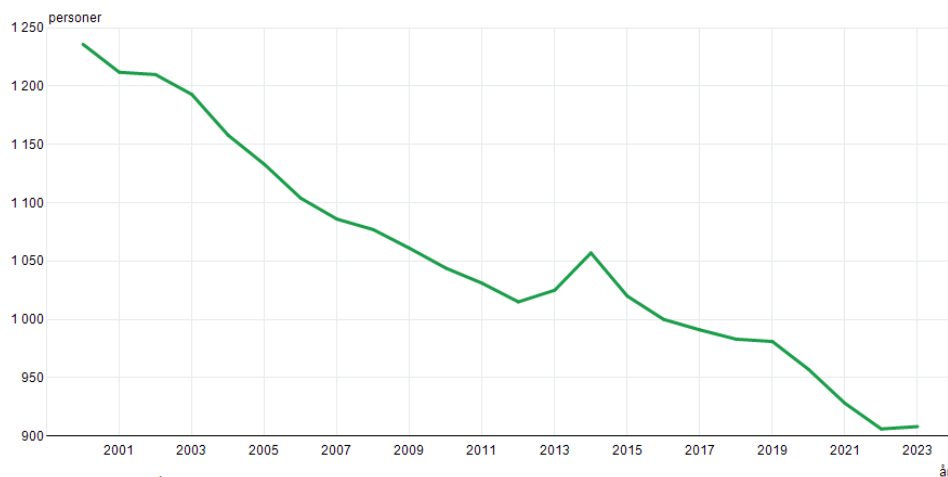
Demografi:

Hvordan befolkningen er sammensatt med hensyn til f.eks. kjønn og alder, samt hvordan endringen i befolkningen er over tid har stor betydning for hvordan kommunens frie inntekter vil utvikle seg. Befolkningsendringer påvirker også kommunens samlede utgiftsbehov til velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorg. Folketallet i Berlevåg kommune var pr. 1. juli 906 innbyggere. Befolkningen har gått jevnt nedover og blitt halvert siden 1980-tallet.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

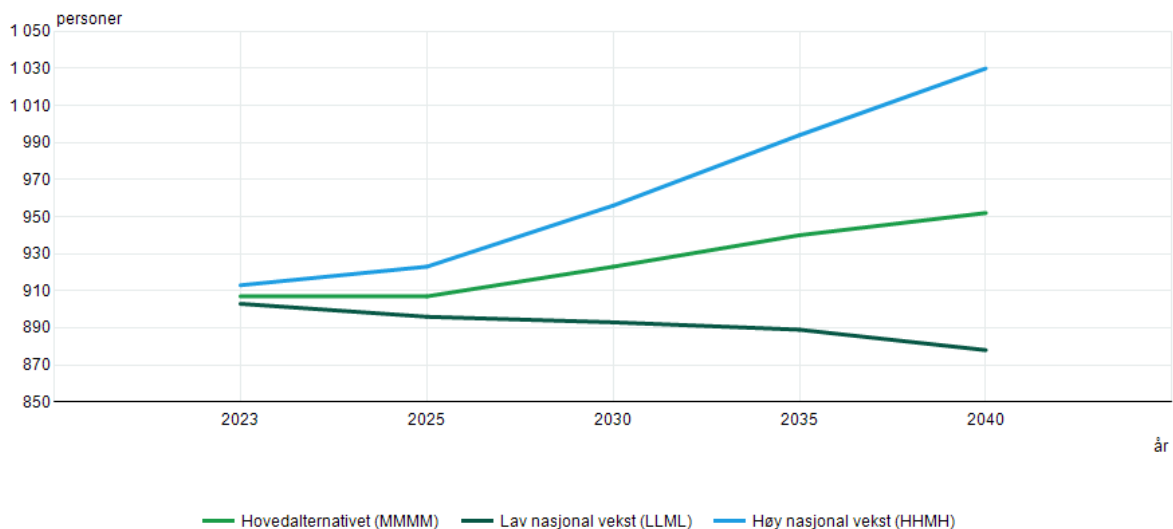
06913: Befolkning og endringer, etter år. Befolkning 1. januar, Berlevåg.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Hvorvidt Berlevåg og de andre små kystkommunene i Finnmark vil makte å stabilisere eller øke befolkningstallet er usikkert. Den såkalte Menon-rapporten slår fast at kommunene på Varangerhalvøya mest sannsynlig vil oppleve videre negativ befolkningsvekst frem mot neste århundreskifte. Dette vil på sikt gjøre at vi ikke vil makte å produsere tjenester på en bærekraftig måte, og dessuten at vi får samfunn som ikke er livskraftige. Statistisk sentralbyrå har en noe mer optimistisk prognose og lanserer tre scenarier med varierende grad av optimisme.

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter statistikkvariabel og år. Berlevåg.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Store deler av den kommunale tjenesteproduksjonen er rettet mot visse aldersgrupper. Derfor vil utviklingen i folketallet og fordelingen mellom aldersgrupper ha betydning for prioriteringer og kostnadsutvikling. Det er derfor viktig med langsiktig perspektiv ved planlegging av kommunale tjenester.

Figuren nedenfor viser at vi blir stadig færre yngre, mens antallet eldre holder seg noenlunde stabilt. Andelen innbyggere i yrkesaktiv alder går ned. Kommunens evne til å bestå som livskraftig samfunn vil dermed utfordres med mindre vi makter å snu utviklingen.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

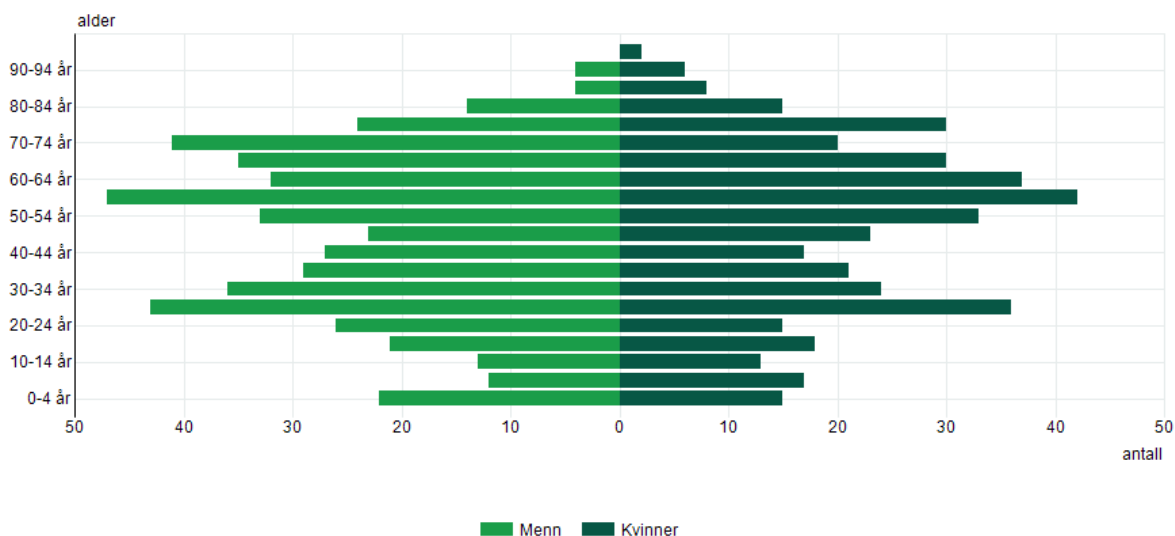
Tabellen nedenfor viser mer detaljert utviklingen i de forskjellige aldersgruppene. Et positivt tegn er at blant de aller yngste innbyggerne registrerer vi en liten økning.

	01.07.17	01.07.18	01.07.19	01.07.20	01.07.21	01.07.22	01.07.23
Innbyggere i alt	988	981	957	949	918	893	906
Innbyggere 0-1 år	18	18	11	14	15	12	15
Innbyggere 2-5 år	23	21	28	28	24	27	28
Innbyggere 6-15 år	87	82	80	74	60	53	65
Innbyggere 16-22 år	77	73	73	59	61	56	56
Innbyggere 23-66 år	568	571	549	554	542	536	547
Innbyggere 67-79 år	149	155	159	156	155	154	146
Innbyggere 80-89 år	53	48	45	49	46	41	39
Innbyggere 90 år og over	13	13	12	15	15	14	10

Antall barn i skolepliktig alder (6-15) år er betydelig lavere enn i 2017, dog med en økning siste år – i stor grad takket være ukrainske flyktninger. Nedgangen i den yrkesaktive alderen påvirker arbeidsmarkedet, gjør rekruttering vanskeligere og påvirker kommunens skatteinntekter. Som følge av at elevtallet på skolen over tid har gått ned, har kommunen slått sammen flere klasser.

Befolkningstreet viser en ubalanse både for aldersgrupper og kjønn. Befolkningstreet bør ideelt se ut som et grantre, men har i vårt tilfellet form av en (stadig mer) topptung eik.

07459: Befolkning, etter kjønn og alder. Personer, Berlevåg, 2023.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Arbeidsinnvandrere

	Antall personer pr. 1.1.23	Andel av befolkningen (prosent)
Norge	742	81,72
Danmark	4	0,44
Finland	9	0,99
Estland	4	0,44
Italia	4	0,44
Latvia	5	0,55
Litauen	74	8,15
Polen	3	0,22
Russland	8	0,88
Spania	4	0,44
Sveits	3	0,22
Tsjekkia	3	0,33
Tyskland	3	0,22
Ukraina	30	3,30
Filippinene	3	0,22
Syria	3	0,22
Thailand	4	0,44
Statsløse	3	0,11

Finnmark har alltid vært preget av arbeidsinnvandring – fra andre regioner i Norge eller fra utlandet. I Berlevåg er andelen innbyggere med norsk statsborgerskap i dag 82 prosent, en nedgang på tre prosentpoeng fra året før. Borgere fra Litauen utgjør den desidert største minoriteten med hele 74 (8,15 % av antall innbyggere) registrerte litauiske statsborgere i 2023. I tillegg kommer flere titalls arbeidsinnvandrere på kortere basis. Disse er ikke registrert og kommer følgelig ikke med i statistikken. Arbeidsinnvandrerne er i stor grad sysselsatt i fiskeindustrien, særlig i fiskemottakene.

Kommunen har siden krigen startet i Ukraina tatt imot rundt 35 ukrainske flyktninger. Tallet vil ventelig øke. Integrering av arbeidsinnvandrere og flyktninger vil være en prioritert oppgave i økonomiplanperioden. Berlevåg vil rett og slett ikke klare seg uten innvandring.

Befolkningen i Berlevåg pr. 1. januar 2023 etter statsborgerskap. Kilde: SSB

Medarbeidere

Berlevåg kommune har i 2023 i snitt 121 ansatte fordelt på 111 årsverk. Kommunen har dermed en lav andel deltidsansatte sammenliknet med andre kommuner. Oversikten over ansatte etter sektor gjenspeiler behovene gitt av befolkningsutviklingen: vi blir færre unge og flere eldre. Følgelig har helse og omsorg fått en vekst i antall ansatte mens skolen har redusert med over fire årsverk de siste fire årene. At antall årsverk i «øvrig» har gått opp det siste året skyldes de nye tjenestene i Vestre Varanger. Vi har «mistet» to medarbeidere i barnevernet til Tana, og en medarbeider på IKT til Nesseby, mens vi har fått 13 nye medarbeidere i økonomitjenesten.

Antall årsverk fordelt etter sektor:

	2020		2021		2022		2023	
	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte
Helse og omsorg	46,5	62	47,5	67	47,4	66	43,6	47
Teknisk	11	15	11,6	16	11,3	13	10,5	11
Oppvekst	34,3	45	32,4	40	31,4	38	35	40
Øvrig	13,9	16	12,9	19	11,9	16	21,9	23
Totalt	105,7	138	104,3	142	102	133	111	121

Sykefravær

Sykefraværet blant kommunens ansatte gikk betydelig opp under koronapandemien. Etter svært lave fraværstall i 2019 gikk vi opp mot over 10 % i 2021, med en topp i tredje kvartal det året på hele 12,85 prosent. I 2022 gikk tallene ned, mens sykefraværet i første kvartal 2023 er tilsynelatende svært høyt. Grunnet overgang til ny programvare er tallene for 2023 usikre.

Sykefravær (i prosent) for kommunen som helhet:

	2020	2021	2022	2023
1. kvartal	7,09	10,23	10,7	12,2
2. kvartal	7,92	11,84	6,90	7,44
3. kvartal	8,51	12,85	6,69	
4. kvartal	9,21	7,67	9,09	
Hele året	8,07	10,46	8,45	

Statlige styringssignaler:

Kommunene får en vekst i frie inntekter på om lag 5,1 mrd. Kr. Veksten er høyere enn det som ble varslet i kommuneproposisjonen i mai, og må ses i sammenheng med at anslaget på kommunesektorens pensjonskostnader er høyere enn det som ble anslått i mai.

Innenfor veksten til kommunene er det lagt inn bindinger på 250 mill. kr.

- 150 mill. kr begrunnes med økt satsing på psykisk helse og rus
- 100 mill. kr er fordelt til de kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium.

I tillegg foreslås det å styrke bevilgningen til helsestasjon og skolehelsetjenesten med 40 mill. kr. Som vil bli utbetalt over rammetilskuddet til kommunene.

Regjeringens forslag vil redusere kommunesektorens handlingsrom med 10 mill. kr i 2024 når det er tatt hensyn til merutgifter til demografi og pensjon, samt satsinger innenfor veksten

	Kommuner (i mrd. kr.)
Realvekst i frie inntekter 2024	5,1
Merkostnader demografi	-3,1
Merkostnader pensjon	-1,8
Satsinger innenfor frie inntekter	-0,25
Styrket bevilgning til helsestasjon og skolehelsetjeneste	0,04
Handlingsrom	-0,01

På landsbasis er det fra 2023 til 2024 anslått en nominell vekst på frie inntekter på 4,7 prosent og en realvekst på 0,4 prosent i kommunenes frie inntekter.

Kommunene i Finnmark anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 4,3 prosent. Det er 0,5 prosent lavere enn kommunene i Troms. Realveksten for kommunene i Finnmark er nullvekst i de frie inntektene etter at pris- og lønnsveksten trekkes fra.

I all hovedsak kan variasjonen mellom veksten mellom kommunen forklares med utviklingen og endringen i befolkningen, endring i skjønntilskuddet og andre endringer i inntektssystemet.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

13 av 39 kommuner i Troms og Finnmark har realnedgang i de frie inntektene. Berlevåg kommune får en realnedgang i de frie inntektene på 0,9.

Kommune	Anslag på frie inntekter 2024	Anslag på oppgave-korrigert vekst 2023-2024	Anslag vekst regnskap 2023-2024	Realvekst 2023-2024 (kommunal deflator er 4,3 prosent)
	(1 000 kr)	(1 000 kr)	(prosent)	(prosent)
5622 Porsanger	332 969	17 273	5,5	1,2
5614 Loppa	115 991	5 723	5,2	0,9
5628 Tana	277 793	13 492	5,1	0,8
5601 Alta	1 735 694	79 619	4,8	0,5
5603 Hammerfest	970 439	43 864	4,7	0,4
5636 Nesseby	110 240	4 827	4,6	0,3
5634 Vardø	187 076	7 993	4,5	0,2
5605 Sør-Varanger	782 346	32 997	4,4	0,1
5620 Nordkapp	268 100	11 011	4,3	0,0
5607 Vadsø	456 530	18 376	4,2	-0,1
5616 Hasvik	116 994	4 566	4,1	-0,2
5626 Gamvik	125 016	4 790	4,0	-0,3
5630 Berlevåg	102 878	3 345	3,4	-0,9
5632 Båtsfjord	194 293	6 057	3,2	-1,1
5610 Karasjok	237 888	7 321	3,2	-1,1
5624 Lebesby	145 098	4 196	3,0	-1,3
5612 Kautokeino	281 850	6 702	2,4	-1,9
5618 Måsøy	127 436	2 361	1,9	-2,4
Finnmark	6 608 307	274 512	4,3	0,0
Hele landet	412 818 586	18 400 494	4,7	0,4

Frie inntekter:

Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter, rammetilskudd, eiendomsskatt, produksjonsavgift og andre ikke øremerkede tilskudd, og er kommunens hovedinntektskilder for driften.

Skatt og rammetilskudd:

I forslaget til statsbudsjett anslås Berlevåg å få en negativ realvekst på -0,9. Det vil si at økningen som Berlevåg får, ikke er høy nok til å kompensere for lønns- og prisvekst.

Forslaget til statsbudsjett gir følgende rammeoverføring til Berlevåg:

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Frie inntekter 1000 kr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Innbyggertilskudd	23 991	25 073	27 028	27 520	27 520	27 521
Utgiftsutjevning	14 727	15 883	16 783	16 692	16 692	16 692
Overgangsordning - INGAR	1 763	708	-66	-36	-32	-27
Saker særskilt fordeling	138	1 232	1 866	1 625	1 625	1 625
Nord-Norges tilskudd	8 088	8 188	8 560	8 824	8 824	8 824
Småkommunetillegg	13 068	13 552	14 135	14 135	14 135	14 135
Ordinært skjønn	1 034	630	170	170	170	170
Korrigeringer, ekstra tilskudd korona ol.	-155	600				
Sum rammetilskudd	62 654	65 866	68 476	68 930	68 934	68 940
Netto inntektsutjevning	2 522	2 671	4 408	4 408	4 408	4 408
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn	65 176	68 537	72 884	73 338	73 342	73 348
Rammetilskudd - endring i %	-2,2	5,2	6,3	0,6	0,0	0,0
Skatt på formue og inntekt	32 308	29 917	30 702	30 702	30 702	30 702
Sum skatt og rammetilskudd	97 484	98 454	103 586	104 040	104 044	104 050

Saker med særskilt fordeling	2023	2024	2025	2026	2027
Tilskudd per grunnskole	519	541	541	541	541
Helsestasjon/skolehelsetjeneste	100	118	118	118	118
Gratis barnehage i tiltakssonen	613	1 207	966	966	966
	1 232	1 866	1 625	1 625	1 625

Berlevåg kommune vil motta 103,6 mill. kr i frie inntekter i 2024. Det er en økning på 5,2 %. Selv om det er en økning på 5,1 mill. kr, er det ikke økningen høy nok til å dekke økt lønns- og prisvekst, samt økningen i renteutgifter på lån.

Kommunen får en nedgang i ordinært skjønn fra 2023 til 2024 med 460 000 kr. Fra og med 2023 ble fordelingsprosessen av basisskjønnet som Statsforvalteren skal fordele, endret slik basisskjønnets omfang er redusert, og en større andel av skjønnsmidlene må kommunene søke på i budsjettåret.

Andre aktuelle saker med betydning for kommunesektoren:

Modellen for gradert basiskriterium – det vil si en differensiering av kompensasjonen for smådriftsulemper ble innført i 2017. Regjeringen varslet i Hurdalsplattformen at denne modellen skulle fjernes, og at alle kommunene skulle få samme beløp gjennom basiskriteriet. Som varslet i Kommuneproposisjonene bindes 100 mil. Kr av veksten i de frie inntektene til en kompensasjon til de kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium. Regjeringen vil vurdere utformingen av basiskriteriet i forbindelse med den helhetlige gjennomgangen av inntektssystemet, som er varslet lagt frem i en stortingsmelding til våren. Det tas sikte på at det nye inntektssystemet til kommunene innføres fra 2025.

Gratis barnehageplass

Gratis barnehageplass i tiltakssonen ble innført fra høsten 2023. tiltaket får helårseffekt i 2024, og rammetilskuddet til kommunene i Nord-Troms og Finnmark er økt med 71 mill. kr. i 2024.

Økt rettleidende satser for sosialhjelp – helårseffekt av endring i 2023

Ved behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2023 ble de rettleidende satsens for sosialhjelp satt opp med 10 prosent fra 1. juli 2023. Kommunesektoren ble kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet. Tiltaket får helårseffekt i 2024 og rammetilskuddet økes dermed ytterligere. Økningen fordels etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Integreringstilskudd

Som kjent ble alle kommuner anmodet om å bosette flyktninger våren 2022. Berlevåg kommune vedtok bosetting av 50 flyktninger i 2022 og 10 flyktninger i 2023. Formålet med integreringstilskudd

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

er at kommunene skal gjennomføre et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet. Tilskuddet skal i hovedsak dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til dette arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene. Kommunen får tilskudd for hver person de bosetter.

Berlevåg kommune bosatte 34 flyktninger i 2022. 3 av disse dro i løpet av høsten. Hittil i 2023 har kommunen bosatt 15 flyktninger, samt at et barn er født her. 7 av årets bosatte flyktninger har dratt, slik at per nå er det 43 flyktninger bosatt.

Integreringstilskuddet differensieres i år 1, og avhenger av om det er eldre, barn under 6 år og enslige. Integreringstilskuddet gis i 5 år, og er høyest i år 2. Deretter reduseres det.

I 2022 inntektsførte kommunen kr 7,1 mill., hvorav 2,9 mill. ikke ble utbetalt før april 23. I 2023 er det budsjettert med kr 10,6 mill. i flyktningetilskudd, mens det er budsjettert med kr 7,9 mill. i tilskudd fra IMDI i 2024. Det vil komme endringer dersom mottak av flere flyktninger.

I tillegg til integreringstilskudd gis tilskudd til voksenopplæring, som gis som grunntilskudd pluss et persontilskudd per person i ordningen. Dette tilskuddet skal dekke utgifter i voksenopplæringen.

Alle flyktninger fra Ukraina har krav på et års introduksjonsordning. De gis da en kompensasjon/lønn for deltakelse i denne ordningen, som skal dekkes av integreringsmidlene.

Integreringstilskudd blir utbetalt uavhengig av hvilket behov den enkelte flyktningen har for oppfølging, tiltak og tilrettelegging, og skal bidra til å gi en rimelig dekning av utgiftene kommunen har til blant annet følgende tjenester:

- Innvandrer- og flyktningkontor
- Bosteds- og bostedsadministrasjonstjenester
- Introduksjonsprogram/introduksjonsstønad
- Sysselsettingstiltak
- Yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- Barnevernstjenester
- Tolketjenester
- Barnehagetjenester
- Integreringstiltak i grunnskolen
- Kultur og ungdomstiltak
- Utgifter til kommunale helsetjenester
- Omsorg for personer med rusproblem/støttekontakt

Berlevåg kommune har som flere andre kommuner utfordringer med å skaffe flyktninger språkpraksis og deretter fast arbeid. Pr nå har veldig få flyktninger kommet ut i arbeid. Dette skyldes blant annet dårlige språkkunnskaper, lave engelskkunnskaper, samt for tiden et dårlig arbeidsmarked i Berlevåg. Dersom flyktningene ikke får arbeid og inntekt etter introduksjonsordningen, så er det sosial bistand som er alternativet.

Eiendomsskatt og produksjonsavgift:

Eiendomsskatt:

I henhold til eiendomsskatteloven skal det gjennomføres en alminnelig taksering av alle eiendommene som det skrives ut eiendomsskatt på hvert tiende år, jf. eiendomsskatteloven § 8 A-3

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

annet ledd. Slik omtaksering skal tilpasse takstene til dagens prisnivå innenfor de ulike eiendomskategoriene.

Første alminnelige taksering i Berlevåg kommune ble gjennomført i 2013, når man innførte eiendomsskatt på tidligere verk og bruk. Det ble siden innført eiendomsskatt på alle øvrige eiendommer i kommunen fra og med 2018. I og med at man da ikke foretok en retaksering av tidligere verk og bruk ble takstene generelt justert slik at de gjenspeilet et tenkt takstnivå i 2013. Det ble i samråd med takstnemnda for eiendomsskattesaker innhentet takstfaglig bistand for å finne riktig takstnivå.

Etter utløpt tiårsperiode kan kommunen enten velge å gjennomføre ny alminnelig taksering eller å utsette takseringen og enten justere takstene opp med inntil 10 % eller å la dem stå urørt. Ny alminnelig taksering kan utsettes i maks 3 år etter at den normalt skulle vært gjennomført.

Kommunestyret vedtok i fjor at ny alminnelig eiendomsskattetaksering skulle utsettes og at det skulle foretas en oppjustering av gjeldende eiendomsskattetakster med 10 % fra og med 2023. Kontorjusteringen omfattet alle eiendomsskatteobjekter som var taksert av kommunen, altså fritidseiendommer og næringseiendommer. Kommunen bruker Skatteetatens beregnede markedsverdier som grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt på boligeiendommer, og siden vi mottar nytt grunnlag hvert år for disse eiendommene skal de dermed ikke omfattes av kontorjusteringen. Det samme gjelder for vannkraftanlegget i Kongsfjord som vi får nytt grunnlag for hvert år.

Kommunestyret må i forbindelse med budsjettbehandlingen i desember vurdere å fatte nytt vedtak om utsettelse som eiendomsskattekontoret kan sette i gang arbeidet med å innhente tilbud på eksternt, takstfaglig bistand, og i samråd med sakkyndig takstnemnd få organisert ny alminnelig omtaksering i løpet av neste år. Nye takster kan da være klar til for eksempel 2025. Det vil bli fremmet en egen sak til kommunestyret om dette.

Produksjonsavgift og grunnrentebeskatning:

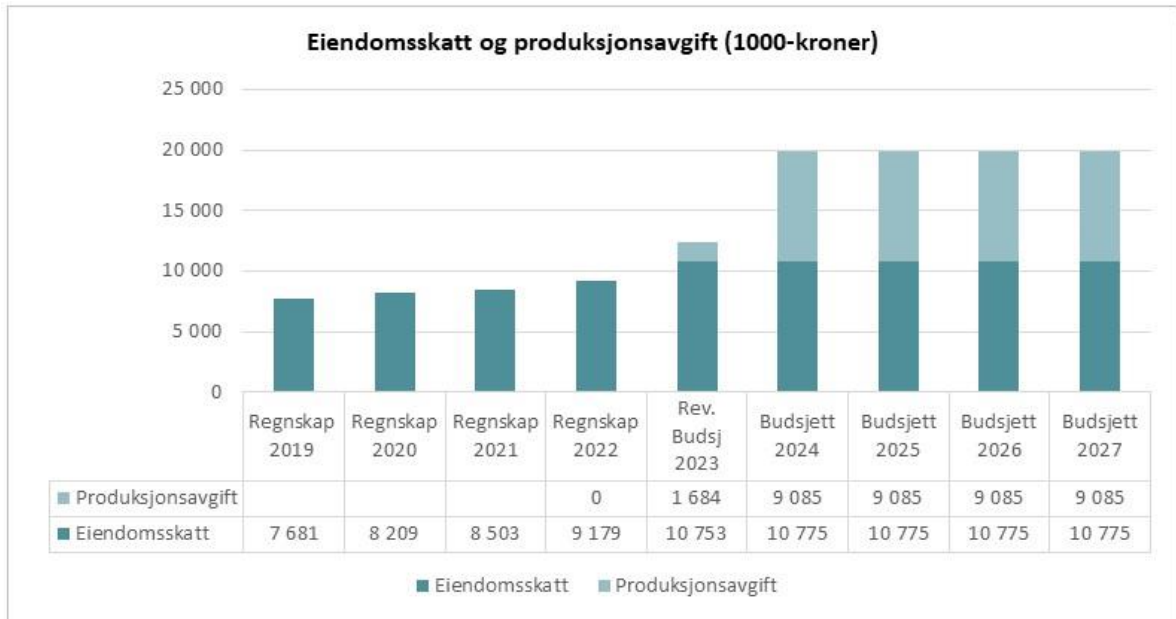
I statsbudsjettet for 2024 foreslås det at det innføres en grunnrenteskatt på landbasert vindkraft fra og med inntektsåret 2024. I forslaget er det lagt til grunn at kommunesektoren skal motta 50 prosent av grunnrenteskatten. Hoveddelen av disse inntektene vil tilfalle kommunene hvor vindkraftanleggene ligger gjennom en produksjonsavgift som foreslås økt til 2,3 øre per kWh produsert elektrisk kraft fra 1. januar 2024. Produksjonsavgiften innbetales til staten, men tilbakeføres til vertskommunene i det påfølgende året gjennom utbetaling fra NVE. Produksjonsavgiften er ikke en del av kommunenes frie inntekter, og kommer dermed i tillegg til anslaget for skatt og rammetilskudd.

I budsjettet for 2023 ble det budsjettet med 1 960 000 i produksjonsavgift, mens kommunen mottok bare 1 684 000. Utbetalingen i 2023 er avgift som er innbetalt for 2022. Med en normalproduksjon fra anlegget som er 405GWh, vil kommunen kunne motta 9,3 mill. kr i avgift. Produksjonsnivået kan variere fra måned til måned, så estimatet er usikkert. Har derfor beregnet avgift med en produksjon på 400GWh. Det gir en inntekt på 9,085 mill. kr.

Figuren nedenfor viser utviklingen i eiendomsskatt og produksjonsavgift fra og med 2019:

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

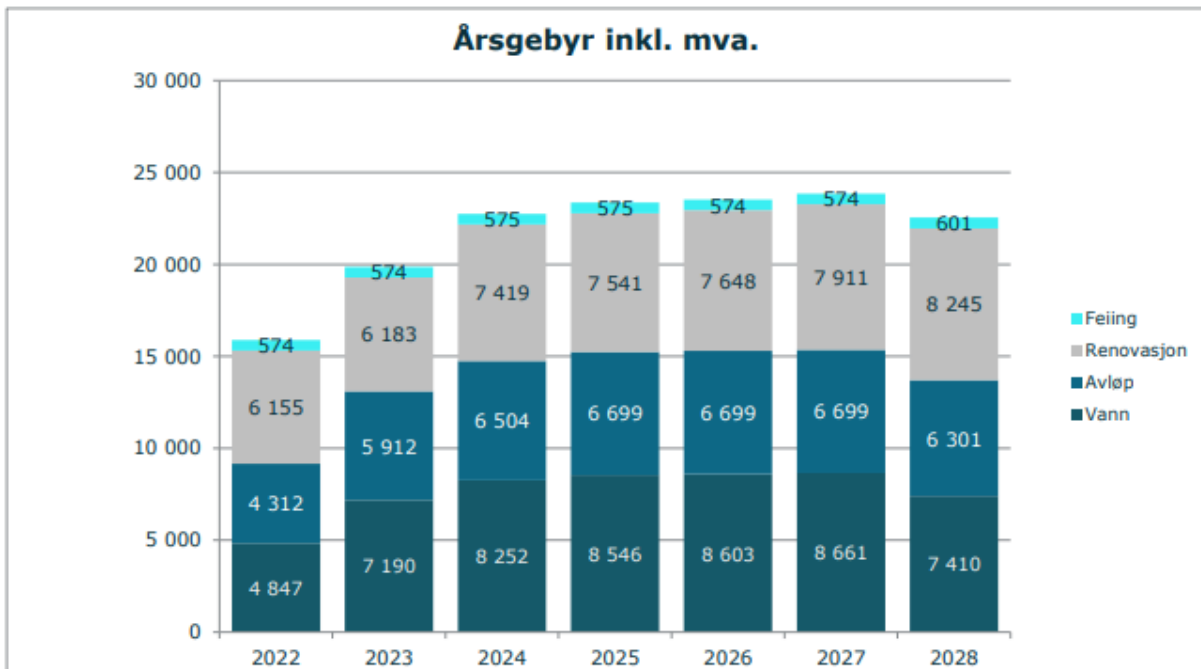

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og feiing:

Berlevåg kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost¹. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommune har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer de neste fem årene.

Det lagt inn følgende planlagte investeringer for vann i planperioden:

- VA ledningsnett hovedgate Berlevåg

¹ Berlevåg kommune benytter selvkostmodellen Momentum til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen brukes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Gebyrending fra året før	2024	2025	2026	2027	2028
Vann	14,8 %	3,6 %	0,7 %	0,7 %	-14,4 %
Avløp	10,0 %	3,0 %	0,0 %	0,0 %	-5,9 %
Renovasjon	20,0 %	1,7 %	1,4 %	3,4 %	4,2 %
Feiing	0,2 %	0,0 %	-0,2 %	0,0 %	4,8 %
Samlet endring	14,6 %	2,7 %	0,7 %	1,4 %	-5,4 %

Fra 2023 til 2024 foreslås en samlet økning i gebyrene på rundt 14,6 %, hvor renovasjon øker mest i prosent med 20 %. I perioden 2022 til 2024 øker samlet gebyr med kr 7 958, fra kr 15 888 i 2022 til 23 846 i 2027. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 8,5 %. Gebyreksemplene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Lønns- og prisvekst og pensjon:

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås lønns- og prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) til 4,3 prosent. Årslønnsveksten er på 4,9 prosent, og den kommunale prisveksten beregnes til 3,4%.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

Anslag for ordinær premie for KLP for 2024 er noe redusert sammenliknet med 2023. Når det gjelder reguleringspremien så er utgangspunktet for den at pensjoner og opptjente pensjonsrettigheter skal justeres hvert år i forhold til den faktiske lønns- og prisvekst. Lønns- og prisveksten som blir brukt i trygdeoppjøret er kjent først i mai til neste år. Det er derfor stor usikkerhet knyttet til anslaget for reguleringspremien i 2024.

Anslaget for reguleringspremien er beregnet ut fra en årslønnsvekst på 4,9 %. Med utgangspunkt i en estimert lønnsvekst på dette nivået vil reguleringspremien for 2024 bli kr 7 133 381 noe som er vesentlig lavere enn faktisk reguleringspremie i 2023 som ble på 12 740 825.

Budsjettetert premie i 2024 for KLP er kr 15 369 314. Det er budsjettetert med bruk av kr 2 344 000 i premiefond, slik at premie som må betales vil være kr 13 026 000. Av dette beløpet trekkes arbeidstakers andel, 2 %, slik at premie for arbeidsgiver å betale budsjetteres til kr 11 723 000.

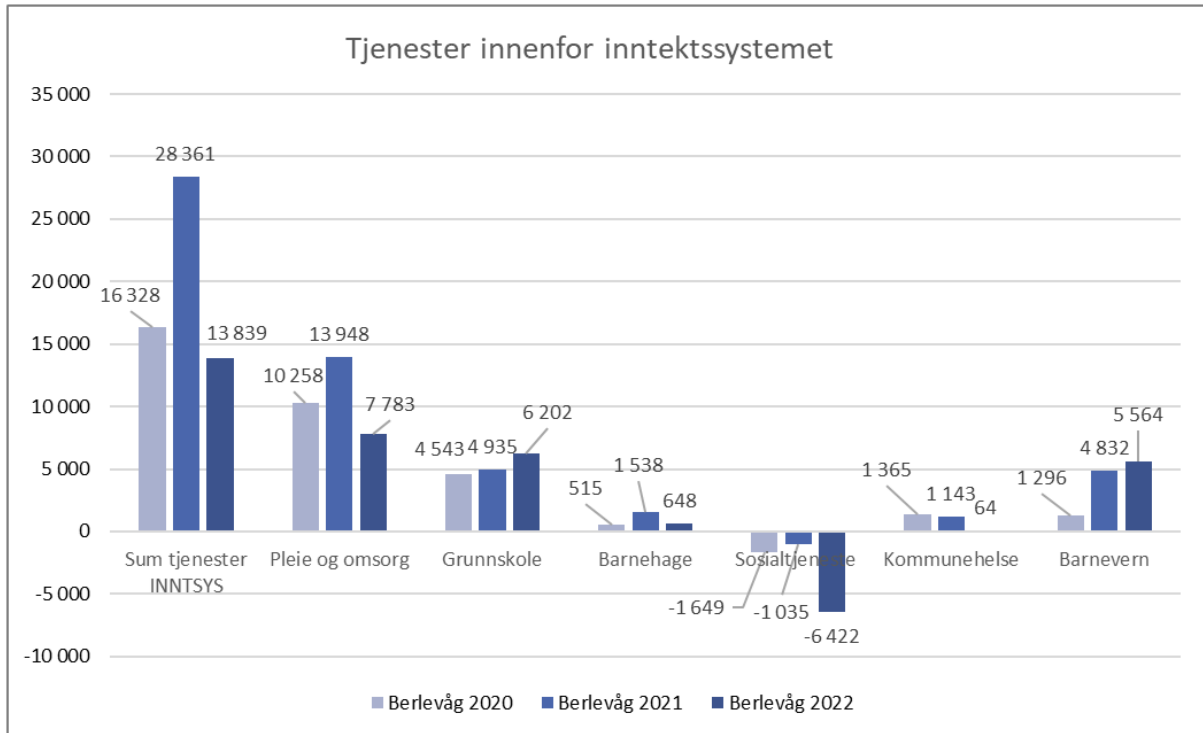
Det er budsjettetert med kr 1 143 500 i premie for Statens Pensjonskasse (SPK), som er pensjonsordningen for lærere. Dette er inkludert arbeidstakers andel. Her er grunnlaget 4,5 % som utgangspunkt for å fremskrive pensjonsgrunnlaget når årspremien beregnes. Endelig prognose for 2024 publiseres først i februar 2024.

Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk:

Ved hjelp av regnskapstall fra Kostra er det mulig å se inntektsforutsetninger og ressursbruk i Berlevåg kommune. KS har utarbeidet en modell som viser sammenhengen mellom kommunens frie disponible inntekter og kommunes prioriteringer, slik de framkommer i regnskapet. I modellen tas det hensyn til hvordan inntektssystemet fungerer, det vil si at ressursbruk per innbygger korrigeres for såkalt «beregnet utgiftsbehov». Dette er en statistisk beregning som forsøker å korrigere kommunens utgifter fra at kommunen har ulik alderssammensetning i befolkningen, ulike bosettingsmønstre og ulike sosiodemografiske faktorer som påvirker utgiftsbehovet i kommunen. Rammetilskuddet til kommunene fordeles på bakgrunn av slike beregninger:

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Oversikten viser hvor mye kommunen har brukt på tjenester de tre siste årene sammenlignet med landsgjennomsnittet = 0, korrigert for forskjeller i utgiftsbehovet. I 2022 brukte vi 13 839 mer enn landsgjennomsnittet pr innbyggere.

Pleie og omsorg ligger 7 783 kr over landsgjennomsnittet. Det har imidlertid være en nedgang i utgifter til pleie og omsorg fra 2021 til 2022 som skyldes hovedsakelig at kommunen fikk reduksjon i posten for kjøp av institusjonsplass fra private.

Grunnskolen ligger 6 202 over landsgjennomsnittet. Økningen i utgifter til grunnskolen fra 2021 til 2022 skyldes at utgifter til gjesteelever har økt med ca. 1,1 mill. kr. I tillegg ble en ansatt flyttet over fra barnehagen til skolen. Dette er også en av grunnene til nedgangen i utgiftene til barnehagen.

Nedgangen i sosialtjenesten skyldes tilskudd for flyktninger som kom i 2022.

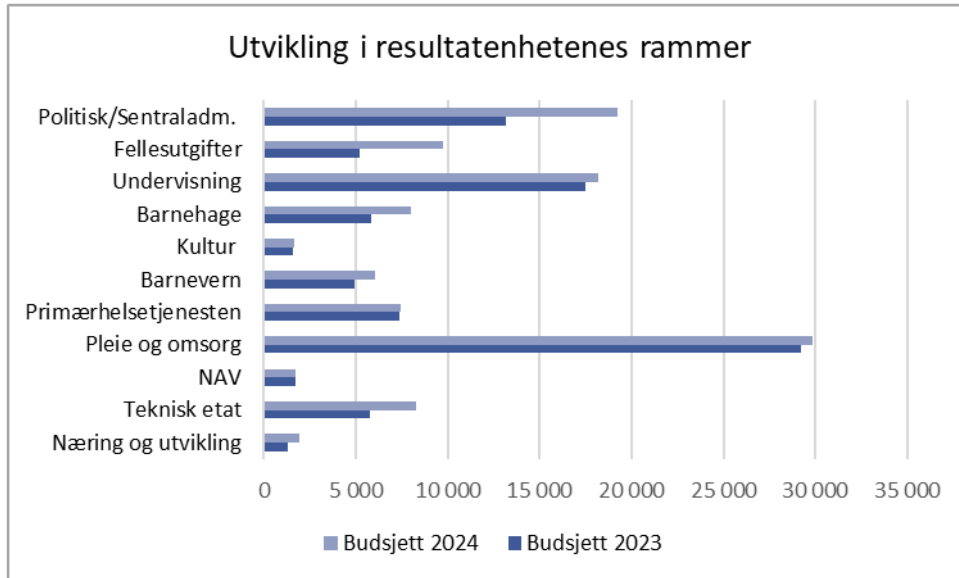
Når det gjelder kommunehelse, så lå tjenesten omtrent på landsgjennomsnittet ved utgangen av 2022.

Barnevernstjenesten ligger 5 564 over landsgjennomsnittet. Økningen i 2022 skyldes hovedsakelig at kommunen måtte kjøpe institusjonsplass hos staten.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Utvikling i resultatenheteres rammer fra 2023 til 2024:

7. Investeringsbudsjett

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i form av økte rente- og avdragsutgifter, og investeringer i nye bygninger vil i tillegg medføre økte FDV-utgifter (forvaltnings-, drift- og vedlikeholdsutgifter).

Det er ikke meldt inn nye investeringsprosjekt for planperioden, men VA hovedgate som skal ha oppstart til neste år er lagt inn for å få nytt vedtak. Deler av låneopptaket som ble tatt opp i 2022 for å finansiere prosjektet, må brukes som finansiering av merforbruk på Vannverk Berlevåg og Detaljreguleringsplan i 2023. Det må derfor tas opp lån i 2024 til å dekke deler av investeringen. Kommunen har ikke fått anslag på hva prosjektet vil koste, så det er lagt inn kr 10 mill. kr. Halvparten finansieres ved bruk av tidligere opptatte lån, og resten må finansieres av et nytt låneopptak på 5 mill. kr.

I tillegg til VA ledningsnett hovedgate må kommunen betale inn egenkapitalinnskudd til KLP på 436 000 kr. Dette finansieres ved overføring fra drift.

Bevilgningsoversikt investering, per prosjekt, jf. § 5-5 første ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Kjøp av tomt	250 000					
Trafikksikkerhet Lensmann Ellilas vei	300 039					
Vann- oppgradering ledningsnett	4 789 008					
VA nettet Kongsfjord	274 849					
Vannverket Berlevåg	6 323 033					
Spylevogn VA	403 000					
VA ledningsnett Hovedgate			10 000 000			
Detaljplan Berlevåg Industripark	887 769					
Idrettshallen, nye lys	423 490					
Berlevåg Basseng, Flerbrukshall	800 000					
Skileikeanlegg/sykelbane	938 352					
Tilskudd til andres investeringer	16 000					
Investeringer i aksjer og andeler	1 072 667	380 000	436 000	436 000	436 000	436 000
	16 478 208	380 000	10 436 000	436 000	436 000	436 000

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Per 1. november var det lånt ut kun 600 000 kr. av de 4 000 000 som ble tatt opp i Husbanken til videreutlån. Det ligger derfor ikke inne forslag om å ta opp nytt startlån i 2024. Dersom det kommer søknader i 2024 får administrasjonen fremme en sak til kommunestyret om låneopptak.

Rådmannens forslag til investeringsbudsjett gir følgende bevilgningsoversikt investering:

Bevilgningsoversikt investering, jf. § 5-5 første ledd	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Investeringer i varige driftsmidler	15 389 541		10 000 000	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	16 000	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 072 667	380 000	436 000	436 000	436 000	436 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	4 552 000	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	21 030 208	380 000	10 436 000	436 000	436 000	436 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-91 137		0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-5 436 369	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-14 187 836	0	-10 000 000	0	0	0
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-19 715 342	0	-10 000 000	0	0	0
Videreutlån	476 000	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-476 000	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	363 407	364 000	564 000	564 000	564 000	564 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-401 548	-364 000	-293 000	-293 000	-293 000	-293 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-38 141	0	271 000	271 000	271 000	271 000
Overføring fra drift	-956 015	0	-436 000	-436 000	-436 000	-436 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	48 862	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0		-271 000	-271 000	-271 000	-271 000
Avsetninger til ubundet investeringsfond	3 095	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-372 667	-380 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 276 725	-380 000	-707 000	-707 000	-707 000	-707 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

8. Kommunens driftsbudsjett

Økonomibestemmelsene i kommuneloven bygger på prinsippet om at løpende utgifter skal finansieres av løpende inntekter. Hensynet bak denne grensedragningen er at kommuner ikke skal legge seg på et høyere aktivitetsnivå i den løpende driften enn det som kan finansieres av løpende inntekter. Det vil si at sum driftsutgifter bør være lavere enn sum driftsinntekter slik at kommunen får et positivt driftsresultat.

Det er viktig at kommunen planlegger for minimum fire år fremover i tid for å klare å få en bærekraftig økonomi. Økonomisk bærekraft handler om å bruke ressursene på en slik måte at dagens utvikling ikke går på bekostning av fremtidig økonomisk utvikling. Hvordan vi bruker de tilgjengelige ressursene er helt sentralt for langsiktig økonomisk bærekraft.

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Tabellen nedenfor viser tiltakene som ligger inne i rådmannens budsjettforslag:

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Rådmannens budsjettforslag 2024	2024	2025	2026	2027
1110 - Møtegodtgjørelse (026)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
1210 - 100 % stilling vakant (025)	-578 292	-595 658	-613 494	-631 914
1300 - Stipend (027)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
1500 - Økt ramme til Kirkelig Fellesråd (039)	380 000	380 000	380 000	380 000
2211 - Stafettlogg BTI (021)	0	65 000	65 000	65 000
2211 - Vakant stilling Berlevåg skole (002)	-401 256	0	0	0
2420 - Kino - Serviceavtale (001)	30 000	30 000	30 000	30 000
3350 - Psykolog (038)	-214 000	0	0	0
34 - Merkantil stilling på helse (032)	-703 894	-724 964	-746 808	-769 240
3410 - Institusjon, nattevaktstilling (031)	-933 996	-961 998	-990 859	-1 020 602
3410 - Vitalieapparat med saturasjonsmåler m.m. (034)	25 000	0	0	0
3420 - Bekledning (035)	30 000	30 000	30 000	30 000
3420 - Velferdsteknologi (033)	250 000	200 000	200 000	200 000
3423 - Bo- og aktivitetstrening (036)	303 000	0	0	0
4100 - Innsparing Teknisk rådgiver vakant (022)	-589 383	0	0	0
4101 - 70 % driftsoperatør vakant (030)	-394 960	-406 760	-418 981	-431 532
4210 - Overordnet vakt brann (014)	500 000	500 000	500 000	500 000
4420 - Radontiltak Berlevåg skole (003)	70 000	0	0	0
4420 - Utbedring varme -og ventilasjon skolen (015)	360 000	0	0	0
4420 - Vedlikehold tak skole. Skifte av OSB plater m.m. (016)	120 000	0	0	0
4430 - Solavskjerming terrasse og vinduer - Helsesentret (019)	76 000	0	0	0
4450 - Utleieboliger (024)	175 000	175 000	300 000	300 000
4610 - Skånsvikbrua renovering etter klassing (018)	100 000	50 000	100 000	1 100 000
5115 - Ungdom i sommerjobb (028)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
9300 - Avsetning til disposisjonsfondet (040)	1 034 881	397 611	1 572 848	710 269

Tiltak som ikke er valgt inn i rådmannens forslag er:

Tiltak som ikke er valgt inn i rådmannens forslag:	2024	2025	2026	2027
2211 - I-Pader 1.-7. trinn	250 000			
2213 - Legge ned skolekantin	-203 275	-404 393	-416 090	-428 065
4101 - Økning av stilling renholder	187 771	193 404	199 206	205 182
4420 - Ventilasjon kompetansesenteret 203	60 000			
Nye stoler til samfunnshuset 2023	50 000			

Følgende detaljer for resultatenehetene ligger i budsjettforslaget:

Politisk virksomhet

Enheten omfatter kommunestyret, formannskapet, andre folkevalgte organer, ordfører og varaordførere, Ungdomsråd, samt kjøp av tjenester fra revisjon og kontrollutvalget.

Driftsramme:

Politisk virksomhet	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Politiske organer - ordfører	1 365 000	1 165 000	1 386 000	1 386 000	1 386 000	1 386 000
Kommunestyret og andre	2 213 000	423 000	303 000	393 000	303 000	393 000
Revisjon	604 000	621 000	621 000	621 000	621 000	621 000
Kontrollutvalget	275 000	362 000	362 000	362 000	362 000	362 000
Nemd Eiendomsskatt	11 000	0	0	0	0	0
Ungdomsråd	11 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	4 479 000	2 591 000	2 692 000	2 782 000	2 692 000	2 782 000

Økning i rammen skyldes økning og pensjon

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tiltak som ligger inne:

Alle tiltak for 2024-2027	2024	2025	2026	2027
1110 - Møtegodtgjørelse (026)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000

Sentraladministrasjon

Følgende områder ligger under resultatenheten:

Rådmannskontoret, Servicekontoret og Vestre Varanger økonomi.

Totalt 20 stillinger.

Servicekontoret skal være kommunens førstelinje dit de fleste brukere av kommunale tjenester skal henvende seg. Publikum skal kunne få generell informasjon om de ulike kommunale tjenestene, veiledning ved utfylling av skjemaer, enklere regelbestemt saksbehandling samt tilgang på nødvendige data for å henvise til rett fagperson dersom mer kvalifisert saksbehandling er nødvendig. Servicekontoret skal i prinsippet fungere som et informasjonsnettverk for all kommunal informasjonstjeneste. Herunder inngår utlån av bygninger, internettdrift, kulturarrangementer m.m.

Ved siden av den publikumsrettede virksomheten skal servicekontoret også yte service overfor kommunens øvrige enheter samt overfor politisk nivå. Servicekontoret har ansvar for kommunens sentralarkiv (generelt sakarkiv, personalarkiv og bygningsarkiv). Publikum kan betale kommunale avgifter/gebyrer direkte til kommunen på servicekontoret.

Økonomiavdelingen skal ivareta kommunens oppgaver innen budsjett, regnskap og annen innfordring. Videre har avdelingen ansvar for lønnsutbetaling. Økonomiavdelingen skal bistå og gi råd til enhetene i den daglige økonomiforvaltningen, utarbeide månedlige budsjettkontroller og tertialrapporter.

IKT-avdelingen ble overført Nesseby kommune1/4-23.

Driftsramme:

Sentraladministrasjonen	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Rådmannskontor	2 076 000	2 113 000	2 304 000	2 362 000	2 421 000	2 483 000
Servicekontor	881 000	508 000	813 000	831 000	850 000	870 000
Økonomi	3 005 000	3 044 000	0	0	0	0
Vestre Varanger økonomi	0	0	3 643 000	4 009 000	4 387 000	4 775 000
IKT	1 532 000	1 791 000	1 995 000	1 995 000	1 995 000	1 995 000
Flyktninger	2 128 000	3 100 000	7 791 000	7 844 000	7 898 000	7 954 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	9 622 000	10 556 000	16 546 000	17 041 000	17 551 000	18 077 000

Økning i rammen skyldes at Berlevåg kommune har gått over til Vestre Varanger økonomikontor og Berlevåg kommune er vertskommune.

Tiltak som ligger inne:

Alle tiltak for 2024-2027	2024	2025	2026	2027
1210 - 100 % stilling vakant (025)	-578 292	-595 658	-613 494	-631 914

Utfordringer i planperioden:

Sentraladministrasjonen har de siste årene blitt slanket ganske betydelig, og for 2024 settes altså vakant stillinger tilsvarende 100 %. Smertegrensen for hva som er mulig og forsvarlig over tid er nå nådd. Kombinasjonen av færre medarbeidere og stadig større krav/forventninger til

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

tjenesteproduksjon og service er utfordrende. For 2024 må det forventes at tjenesteproduksjon og service blir redusert til et minimum. Saksbehandlingstiden vil måtte økes, og vi vil ikke kunne levere alle de tjenester som våre brukere har blitt vant til. Innsparingene vil derfor kunne ramme både omfanget av tjenester og kvaliteten på de tjenester som blir levert.

Fellesutgifter

Resultatenheten omfatter: Fellesutgifter, felles forsikring, landbruk, natur- og miljøvern, støttetiltak bolig, organisasjonsutvikling, lærling, kirkelig fellesråd og andre trossamfunn. Kirkelig fellesråd tildeles et rammetilskudd fra kommunen, men er ellers en selvstendig enhet.

Driftsramme:

Fellesutgifter	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fellesutgifter	3 733 000	2 074 000	2 074 000	2 074 000	2 074 000	2 074 000
Felles forsikring	397 000	431 000	431 000	431 000	431 000	431 000
Landbruk	31 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Natur og miljøvern	131 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000
Støttetiltak bolig	11 000	0	0	0	0	0
Lærling	519 000	632 000	0	0	0	0
Pensjon	40 000		4 780 000	4 780 000	4 780 000	4 780 000
Kirkelig Fellesråd	2 271 000	1 909 000	2 297 000	2 297 000	2 297 000	2 297 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	7 133 000	5 181 000	9 717 000	9 717 000	9 717 000	9 717 000

Den store økningen i rammen skyldes at reguleringspremien på kr 4 780 000 til KLP er satt av på et eget ansvar slik at det skal være lettere for enhetslederne å rapportere på avvikene fram til reguleringspremien er betalt og utgiftsført. Når premien er betalt vil utgiften bli fordelt ut på ansvarsene etter en fordelingsnøkkel.

I hovedsak går fellesutgiftene til kontingenter og lisenser/brukeravtaler.

Tiltak som ligger inne:

Alle tiltak for 2024-2027	2024	2025	2026	2027
1300 - Stipend (027)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
1500 - Økt ramme til Kirkelig Fellesråd (039)	380 000	380 000	380 000	380 000

- Stipend er satt i 0 i budsjettperioden.
- Kirkelig fellesråd får en økning i rammen på kr 380 000. Berlevåg sokn meldte i utgangspunktet inn et behov for økning i rammen for 2024 på kr 529 000.

Kultur

Følgende ansvarsområdet ligger under resultatenheten: Bibliotek, kino, ungdomsklubb, tilskudd museum, øvrige kulturtilbud og frivilligsentralen.

Totalt er det 2,39 stillinger fordelt på en heltidsstilling på frivilligsentralen, samt deltidsstillinger i bibliotek, kino og ungdomsklubb.

Lederstillingen for frivilligsentralen kombineres med stilling som folkehelsekoordinator.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Kulturenheten skal bidra til mangfoldig kulturliv med et attraktivt lokalsamfunn med gode bibliotektenester, en aktuell kino, en ungdomsklubb som er møtepunkt for vår ungdom og en frivilligsentral som har møteplasser bygget på frivillighetens premisser og lokale ønsker.

Driftsramme:

Kultur	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bibliotek	517 000	537 000	563 000	575 000	587 000	600 000
Kino	84 000	152 000	187 000	189 000	191 000	193 000
Museum	322 000	314 000	342 000	342 000	342 000	342 000
Ungdomsklubb	285 000	347 000	363 000	370 000	377 000	384 000
Øvrige kulturtilbud	143 000	61 000	61 000	61 000	61 000	61 000
Frivilligsentral	152 000	200 000	169 000	185 000	202 000	220 000
LOS veileder	145 000	0	0	0	0	0
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	1 648 000	1 611 000	1 685 000	1 722 000	1 760 000	1 800 000

Kommunen har budsjettet med et tilskudd på kr 493 000 til frivilligsentralen for 2024.

Kulturenheten har kun økning i rammen på lønns- og prisvekst, samt kr 20 000,- på serviceavtale på kino.

Tiltak som ligger inne:

Alle tiltak for 2024-2027	2024	2025	2026	2027
2420 - Kino - Serviceavtale (001)	30 000	30 000	30 000	30 000

Utfordringer i planperioden:

Dersom rammene for kultur blir redusert vil det føre til redusert åpningstid eller redusert omfang av tilbudene.

Oppvekst

Berlevåg kommune skal ha en oppvekstsektor hvor barna utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger til beste for seg selv og samfunnet de bor i. Vi skal ha et kvalifisert undervisningspersonell som motiverer og ser elevene. Sektoren har som en overordnet målsetting at hjem- skole samarbeidet til enhver tid skal være et fokusområde. Vi skal ha et godt fysisk og sosialt læringsmiljø der det skal jobbes for at flest mulig gjennomfører videregående opplæring.

Enheten ledes av oppvekstsjef i 100 % stilling og består av barnehage, grunnskole med SFO, kulturskole, LOSA, voksenopplæring og PPT (IKS) i 75% stilling.

Per november 2023 har enheten følgende stillinger: Berlevåg skole har 100 % stilling som rektor og 80 % stilling som sekretær. Skolekantine 62,5% (ordinært 75% stilling, men følger skoleruta, derfor reduksjon). Inneværende skoleår er det brutto 10,13 lærerårsverk i grunnskolen, i tillegg er det 86,24% stilling på Losa, 100% stilling i voksenopplæring, 100% undervisning for fremmedspråklige barn og voksne som finansieres via flyktningemidlene. Av 10,13 lærerårsverk i grunnskolen utgjør 26% stilling frikjøp av tillitsvalgte, andre lovpålagte funksjoner som kontaktlærere utgjør 24% stilling, rådgiver/sosiallærer utgjør 13,6 % stilling, teamledere utgjør 12% stilling, ressurslærer utgjør 7,7 % stilling, aldersreduksjon 18,5 % stilling, spesialundervisning ved skolen utgjør 1,78 % årsverk, undervisning for fremmedspråklige utgjør 1,87 årsverk ved grunnskolen og studiepermisjoner utgjør 0,75 % årsverk.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Det er i tillegg 200 % miljøarbeider/veileder stilling ved Berlevåg skole/ SFO. 190 % stilling som assistent i skole og SFO og 100 % stilling som språkassistent. Skolen har slått sammen klasser slik at det er 5 klasser for skoleåret 2023/24. Det er tre lærere som har startet i videreutdanning høsten 23 og slutføre våren 2024, der to har vikarordning og en har stipendordning.

Det er en ansatt i 80 % stilling på kulturskolen fra 01.12.23.

Barnehage har totalt 11,80 årsverk Styrer 100 %, 400 % pedagoger og 680 % fagarbeider/assistenter. Enheten har fått de fleste planer på plass, og noen er ennå under revidering, dette gjelder bla beredskapsplan for grunnskolen som ikke har vært revidert på flere år. Det foreligger ikke en overordnet plan for sektoren, dette arbeidet er det av ressursmessige hensyn vanskelig å få ferdigstilt, men skal i løpet av planperioden være ferdig.

Målsettinger og satsingsområder

Berlevåg kommune skal ha en oppvekstsektor hvor barna utvikler kunnskap, ferdigheter og holdninger til beste for seg selv og samfunnet de bor i. Barn og unge må høres i samfunns-utviklingen og kommunen må sørge for at barn og unge får medvirkning i planarbeidet ved å bruke ungdomsrådet aktivt. Oppvekst skal til enhver tid jobbe med et godt integreringsarbeid og elevene i ungdomsskole og videregående opplæring må informeres om framtidige jobbmuligheter innenfor kommunen.

I Berlevåg skal barn og unge trives, det må legges til rette for et variert fritids- og aktivitetstilbud. Det skal være en overordnet målsetting og ha et nært samarbeid mellom hjem, barnehage, skole, barnevern og helsetjenesten, sektoren må til enhver tid ha nulltoleranse mot mobbing, vold og overgrep.

Driftsramme:

Oppvekst administrasjon	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Oppvekst administrasjon	958 000	968 000	1 102 000	1 130 000	1 159 000	1 189 000
Felles adm.stilling RSK Øst	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	1 078 000	1 088 000	1 222 000	1 250 000	1 279 000	1 309 000

Økningen i budsjettet fra 2023 og framover i perioden skyldes i hovedsak lønnsvekst og pensjon. Det er også tatt noe høyde for prisjusteringer i lisenser som er nødvendig for å styre enheten.

Undervisning	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Berlevåg skole	13 429 000	14 123 000	14 648 000	15 433 000	15 762 000	16 101 000
SFO	379 000	291 000	390 000	397 000	404 000	412 000
Skolekantine	432 000	322 000	344 000	354 000	365 000	376 000
Videregående skole	321 000	369 000	95 000	112 000	129 000	147 000
Voksenopplæring	-511 000	59 000	1 000	19 000	36 000	55 000
Kulturskolen	573 000	514 000	768 000	787 000	807 000	827 000
PP-tjenesten	734 000	741 000	741 000	741 000	741 000	741 000
UKM	6 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	15 363 000	16 434 000	17 002 000	17 858 000	18 259 000	18 674 000

Det holdes en undervisningsstilling vakant fram til 31.07.23. Dette vil gi en besparelse på 401 000 i første del av planperioden.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Berlevåg skole trenger nytt teknisk utstyr til 1.-7.trinn. Skolens I-pader er til neste skoleår (2024/25) 7 år gamle. De begynner å bli slitte og det ikke er sikkert at Apple støtter så gamle I-pader. Det er hensiktsmessig å bruke I-pad på 1.-4. trinn, men 5.-7. trinn bør få ta PC istedefor. Det må derfor tas høyde for dette i budsjettet for neste år. Denne utgiften vil komme på ca. 250 000

Berlevåg kommune har vedtatt at kommunen skal innføre BTI modellen for tverrfaglig samarbeid som omhandler barn og unge, samarbeidet er en lovpålagt oppgave for alle kommuner. BTI-modellen medfører en utgift på innkjøp av samhandlingsmodellen, dette blir dekket gjennom tilskuddsmidler fra Bufdir. Men kommunen vil få en årlig utgift på lisensmidler til stafettlogg på ca. kroner 65 000 pr år fra 2025. I 2024 vil stafettloggen finansieres gjennom tilskuddsmidler fra Bufdir.

Det vil muligens også bli økte kostnader til bemanning i barnehage hvis det kommer flere barn under tre år en det er per i dag.

Tiltak som ligger inne:

Rådmannens budsjettforslag 2024	2024	2025	2026	2027
2211 - Stafettlogg BTI (021)	0	65 000	65 000	65 000
2211 - Vakant stilling Berlevåg skole (002)	-401 256	0	0	0

Utfordringer i planperioden:

Utfordringene for enheten er, som nevnt i årsmeldingen av 2022, samt økonomiplanen for 2023-2026, at søkelyset på en balansert økonomi fortsetter, det er utfordrende å drive utviklingsarbeid uten en romslighet i de økonomiske rammene. Enheten oppvekst er pålagt en rekke store, nasjonale reformer som skal iverksettes innenfor et gitt tidsrom, det skal blant annet innføres ny opplæringslov høst 2024. Med de ressurser vi har til rådighet er det særdeles utfordrende å drifte oppvekst på en kvalitativt god nok måte med de krav som er stilt.

Kommunen skal i denne planperioden innføre og igangsette et stort lovpålagt tverrfaglig samarbeid mellom de kommunale tjenestene (BTI), dette vil føre til økte kostnader til kommunen.

Det er fortsatt nesten helt fullt på voksenopplæringen som foregår på dagtid og kommunen har pr i dag ikke ressurser til å tilby noe voksenopplæring utover introduksjonsprogrammet og 6 måneders utvidet norskopplæring for de Ukrainske flyktingene.

I barnehagen er det en overvekt av barn under tre år, dette fører til at areal, - bemanning og pedagognormen er utfordrende. Økningen av barn under tre år gjør det utfordrende med tanke på barnehageplass og det medfører også store kostnader, da hvert 3. barn under tre år utløser en voksen ressurs.

Barnehagen

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som utestengning, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle ansatte i barnehagen skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

Barnehage har totalt 11,80 årsverk Styrer i 100 %, 400 % pedagogstillinger og 680 % fagarbeider/assistenter.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Barnehagen har hatt en markant økning med små barn under 3 år, noe som krever i forhold til lovverket flere ansatte pr barn. Dette utgjør en del av barnehagens merforbruk på budsjett. Det har også tatt litt tid med å få kvalifisert personal på barn med vedtak, som nå har kommet på plass.

Barnehagen har fått oppdatert alle sine plandokumenter.

Driftsramme:

Barnehage	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Berlevåg barnehage	4 990 000	5 825 000	8 016 000	8 221 000	8 433 000	8 651 000
Spesialpedagogiske tiltak	0	0	0	0	0	0
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	4 990 000	5 825 000	8 016 000	8 221 000	8 433 000	8 651 000

Barnehagen har en betydelig økning fra regnskap 2022 til budsjett 2024. Økningen har bakgrunn i flere barn med særskilt behov, noe som krever en til en ressurs, det er i tillegg en stor overvekt av barn under tre år, dette utløser en ekstra voksen pr 3. barn. Det har også vært et høyt lønnsoppgjør og dermed har utgifter til lønn og pensjon økt betraktelig.

Målsettinger og satsingsområder

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Berlevåg barnehage driver pedagogisk utviklingsarbeid gjennom regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling (Rekomp), dette er et samarbeid gjennom RSK-Øst-Finnmark. Barnehagen deltar også i kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Barnehagen er også en del av prosjekter "Identifikasjon og oppfølging av utsatte barn og unge"(BTI). Barnehagen har som målsetting å gi en god språkopplæring da barnehagen har mange flerspråklige barn, en målsetting er å gi ett trygt og godt barnehagetilbud til sine brukere og i tillegg ha et nært samarbeid mellom hjem, barnehage, PPT, barnevern og helsetjenesten.

Utfordringer i planperioden:

Barnehagen har over tid hatt utfordring med høyt sykefravær, mye er naturlig og unngåelig med tanke på at de ansatte jobber tett på små barn og det må tas høyde for at de ansatte er utsatt for smitte og har stor arbeidsbelastning.

Barnehagen sliter også med en del gammelt inventar, de har et kjøleskap som snart slutter å fungere og en ustabil steamer, pluss to gamle varmeovner som bør byttes, dette er kostnader som ikke ligger i budsjettet, men vi må påberegne i løpet av planperioden.

Barnehagen har ingen barnehageplass til barn under 3 år, det jobbes med å få en løsning på dette med at den største avdelingen flytter over til grunnskolen for en periode. Det er pr i dag kun plass til 4 barn over 3 år på den største avdelingen. Det er forventet at barn under 3 år får plass, men det krever omorganisering og flere ansatte.

Barnevern

Vestre Varanger barneverntjeneste ble opprettet 1. april 2023 ved at Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste slo seg sammen med Nesseby og Tana barneverntjeneste. Målet med sammenslåingen har vært å styrke fagmiljøet, legge til rette for spesialisering innenfor de enkelte fagområdene, og ikke minst styrke rettssikkerheten for berørte barn og familier.

Tana kommune er vertskommune for barneverntjenesten. I budsjettforslaget for planperioden er det kun lagt inn kjøp av tjenester fra Tana samt kjøp av tjenester fra Hammerfest kommune til krisesenteret.

Driftsramme:

Barnevern	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Krisesenter	92 000	96 000	96 000	96 000	96 000	96 000
Barnevern	6 111 000	4 846 000	5 944 000	5 944 000	5 944 000	5 944 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	6 203 000	4 942 000	6 040 000	6 040 000	6 040 000	6 040 000

Personellsituasjonen ser slik ut, pr. kommune:

- Berlevåg; 2, hvorav en i permisjon, tilbake i januar 2024
- Båtsfjord; 3, hvorav en i permisjon, trolig tilbake før sommeren 2024
- Tana/Nesseby 1 leder, 2 saksbehandlere, 1 saksbehandler starter 28.11 og merkantil medarbeider i januar

Per 23. november har tjenesten 6 ubesatte stillinger. En konsulent er blitt innleid for å bistå barnevernet på grunn av de mange vakansene, slik at tjenesten kan operere forsvarlig, samt forhindre at gjenværende ansatte blir utbrent.

Tjenesten har utnevnt en teamleder for undersøkelse og tiltak.

Fire ansatte inngår i barnevernets akuttberedskap. På sikt er målet at dette antallet skal øke. Det er innført felles vakttelefon for barnevernet i hele Vestre Varanger.

Utfordringer for barnevernet:

Faglige:

- Barnevernet har utarbeidet en kompetanseplan for å imøtekomme de nye kompetansekravene som trer i kraft fra 2031. For øyeblikket oppfyller kun én person i tjenesten disse kravene.
- De fleste ansatte har en bachelorgrad, en er under utdanning og en uten bachelor.
- Barnevernet vil søke midler fra Bufdir for videreutdanninger i tråd med virksomhetens kompetanseplan.
- Det er mangel på en tilstrekkelig tiltaksportefølje i barnevernet, noe som krever innleie av aktører for å gjennomføre spesifikke tiltak, for eksempel familierapeutisk veiledning ved høy konflikt eller COS-P på andre morsmål.
- Barnevernet samarbeider med KS for organisasjonsutvikling.
- Tjenesten går fra en generalisttilnærming til spesialiserte team.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Fokusområder, gjenspeilet i utfordringsbildet:

- Rekruttering av ny ansatte som har formell utdanning og personligegnet. Barnevernet kommer til å bruke tid på og få de rette ansatte på plass.
- Jf. barnevernsreformen – en oppvekstreform har kommunen fått større ansvar for barnevernet, og det forebyggende noe som innebærer at tverrfaglig samarbeid må styrkes. Det er viktig at tjenesten på tvers av hverandre må få større kjennskap til hvordan de ulike instansene jobber, og hvordan man på best mulig måte kan samhandle til det beste for barna i kommunen.
 - Barnevernet kan, og ønsker å bidra til anonyme drøftinger og i saker hvor det foreligger samtykke. Sammen kan ofte komme til gode løsninger som gjøre at det ikke er behov få utløse en sak til barnevernet.
 - Barnevernet har i løpet av høsten hatt informasjonsmøte med skolene i de ulike kommunene, dette er noe som vil bli prioritert i det videre.
- Heve den formelle kompetanse internt i hele tjenesten, dette vil sake en faglig trygghet hos ansatte som vil bidra til høyere kvalitet ut til befolkningen. Dette må også være på plass innen 01.01.2031.
- Oversikt over drift og kommunespesifikke kostnader. Dette har vært et utforendrende område da tallene som er lagt inn i Arena for 2023 ikke helt stemmer, og ligger på prosjekter som ikke er gjelden i dag. Arbeidet med å få ferdig konsekvensjustert budsjett for 2023, blir prioritert videre i desember.

Helse og omsorg

Helse og omsorg består av administrasjon, primærhelsetjenesten og pleie og omsorg (PLO).

Administrasjon

- Helse- og omsorgssjef 100 % stilling holdes vakant inntil videre
- Avdelingsleder institusjon, demensavdeling og hjemmetjeneste 100% stilling
- Kontorleder/helsefaglig rådgiver – 100 % stilling
- Fagleder/saksbehandler 80 % stilling

Vi har i lang tid hatt problemer med å rekruttere helse- og omsorgssjef. Siden 1. juni 2023 har stillingen atter stått vakant, og til tross for tre utlysninger har vi ikke klart å rekruttere noen. I mellomtiden har rådmannen vært fungerende helse- og omsorgssjef. Denne ordningen gjøres nå mer permanent, men det kreves at administrasjonen innehar helsefaglig kompetanse. Vi søker dette løst ved omdisponeringer av avdelingsleders og kontorleders ressursbruk.

Primærhelsetjenesten

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Fysioterapi - 100 % stilling
- Helsesykepleier – 100 % stilling
- Jordmor – 12 % stilling (kjøpes fra Vadsø kommune)
- Kommuneoverlege (100%)

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

- Legetjenesten (2x100 %) samt helsesekretær (100 %) og laboratoriet (80 %)
- Turnuslege 100 %, 6 mnd av gangen
- Et visst antall medisinstudenter i året fra UiT

Primærhelsetjenesten gir stabile og gode tjenester med lav ventetid for behandling. Legetjenesten går i såkalt nordsjøturnus, noe som gir kommunen høye lønnsutgifter, men som til gjengjeld har gitt oss stabil legedekning over tid og lav vikarbruk.

Båtsfjord kommune har tatt initiativ til å utrede et mulig samarbeid om primærhelsetjenestene i de fire Vestre Varanger-kommunene. Hensikten med et slikt samarbeid vil være å etablere større fagmiljøer og redusere innleid vikarbruk. Berlevåg kommune har hatt lav kontinuitet på fysioterapien, og vi har ikke funnet en løsning på hvordan psykolog og ergoterapeut i små stillinger kan rekrutteres. Et samarbeid om primærhelsetjenesten i Vestre Varanger vil muligens kunne løse disse utfordringene.

Driftsramme

Primærhelsetjenesten	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fysioterapeut	430 000	413 000	507 000	526 000	545 000	565 000
Helsesykepleier	340 000	722 000	798 000	817 000	837 000	857 000
Legetjenesten	6 282 000	6 184 000	6 057 000	7 242 000	7 432 000	7 628 000
Jordmortjenesten	54 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Psykologtjeneste	0	0	0	214 000	214 000	214 000
Ergoterapeut	0	0	0	0	0	0
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	7 106 000	7 369 000	7 412 000	8 849 000	9 078 000	9 314 000

Kommunen har fått kr 415 000 i tilskudd til styrking av legevaktjenesten i distriktskommunene i 2023. I 2024 kan kommunen forvente å få rundt en million i 2024. Tilskuddet er lagt inn i budsjettet. Siden det gjelder kun for 2024, er inntektsposten er redusert i 2025.

Pleie og omsorg

Følgende ansvarsområder ligger under tjenesten:

- Institusjon og skjermet enhet
- Hjemmetjenesten
- Rus og psykiaritjenesten - 2x100 % stilling
- Kjøkken - 100 kjøkkensjef, 75 % kokk, 75 % assistent
- Dagaktivitør for hjemmeboende demente 50%
- Pleie og omsorg har i tillegg en dialyseenhet med til sammen 120 % sykepleierstillinger. Disse faktureres Finnmarksykehuset.
-

PLO (institusjon og hjemmetjenester + dagaktivitør) ledes av avdelingsleder. Kontorleder bistår med merkantile oppgaver, samt turnus, innleie av vikarer. Tjenesten har ca. 60 ansatte fordelt på faste ansatte og vikarer.

Avdelingsleder institusjon og hjemmesykepleien har personalansvar pr i dag for 29 faste stillingshjemler og 8 vikarer.

Helse- og omsorgssjefen har personalansvar for 20 faste stillingshjemler og 1 vikar.

Det er kontinuerlig behov for opplæring og kompetanseheving rundt individuelle behandlingsforløp. Dette er også igangsatt internt hos oss. Det er et ønske om mer hospitering for kunnskapsdeling – og i en årsturnus kan vi sikre oss større muligheter til kunnskapsdeling/hospitering ved fagmiljø ved

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

høyskole/universitet og sykehus. Prosessen med å iverksette årsturnus er pr. november 2023 så vidt påbegynt og vil fortsette gjennom hele vårhalvåret 2024. Årsturnus vil bidra til en bedre og mer stabil ressursbruk.

Driftsramme:

Pleie og omsorg	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Institusjon	15 350 000	12 648 000	15 049 000	15 376 000	15 738 000	16 111 000
Kjøkken	2 066 000	1 660 000	1 869 000	1 910 000	1 953 000	1 996 000
Vaskeri	359 000	305 000	305 000	305 000	305 000	305 000
Dialyse	-46 000	-14 000	101 000	124 000	148 000	173 000
Hjelpemidler	0	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Hjemmetjenesten	9 262 000	8 628 000	9 625 000	9 781 000	9 992 000	10 211 000
Psykisk helsevern	4 788 000	5 636 000	2 224 000	2 267 000	2 312 000	2 358 000
Dagaktivitetstilbud/Aktivitør	408 000	276 000	308 000	316 000	325 000	334 000
Botrening/avlastning	239 000	35 000	339 000	37 000	38 000	39 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	32 426 000	29 199 000	29 845 000	30 141 000	30 836 000	31 552 000

Tiltak som ligger inne:

Rådmannens budsjettforslag 2024	2024	2025	2026	2027
3350 - Psykolog (038)	-214 000	0	0	0
34 - Merkantil stilling på helse (032)	-703 894	-724 964	-746 808	-769 240
3410 - Institusjon, nattevaktstilling (031)	-933 996	-961 998	-990 859	-1 020 602
3410 - Vitalieapparat med saturasjonsmåler m.m. (034)	25 000	0	0	0
3420 - Bekledning (035)	30 000	30 000	30 000	30 000
3420 - Velferdsteknologi (033)	250 000	200 000	200 000	200 000
3423 - Bo- og aktivitetstrening (036)	303 000	0	0	0

Kommunen har i flere omganger forsøkt å ansette psykolog. I 2024 vil Båtsfjord gjennomføre en utredning av fellestjenesten ved legekantorene, herunder psykolog, fysioterapeut, ergoterapeut m.m. Vi forventer derfor at vi har stillingen besatt fra og med 2025.

Kommunen har i lang tid slitt med å rekruttere helse- og omsorgssjef. Manglende stabilitet har presset oss til å tenke nytt. Vi ser at vi har en i overkant stor administrativ bemanning på helsesenteret, og prosessen med å etablere kalenderplan (halvårsturnus) vil friggi ressurser. I stedet for å rekruttere eksternt vil vi løse ledelsesutfordringen på helse og omsorg med eksisterende ressurser. Beregnet innsparing er satt lik en stilling.

I 2019 var det behov for å sette inn en ekstra nattevakt på skjerma enhet og ekstra på ressurskrevende bruker på institusjon. Det er per i dag ikke behov for de ekstra ressursene som ble opprettet da. Rådmannen legger derfor inn et innsparingstiltak på 1,86 årsverk.

Kommuneplanen og tilgjengelige befolkningsframskrivninger forutsetter en betydelig økning i både antall og andel (av befolkningen) eldre og pleietrengende. Sektorplanen for helse og omsorg forutsetter derfor større vektlegging av hjemmebasert pleie. Velferdsteknologi er en del av løsningen. Berlevåg kommune har tatt i bruk trygghetsalarmer og (i mindre grad) nattugler (kameraovervåking). Vi henger imidlertid etter utviklingen på andre former for velferdsteknologi. Som liten kommune er det begrenset hva vi har klart å innføre så langt, men vi har nå gått inn i et nettverk med en rekke andre mindre kommuner i Troms og Finnmark om anskaffelse av velferdsteknologi. Beløpene som er lagt inn i budsjettforslaget er kun anslag – behovet er i realiteten større. Samtidig vil økt bruk av velferdsteknologi gi innsparinger på ressursbruken.

Målsettinger og satsingsområder

Vårt mål er i større grad å fremstå som et lag - der alle jobber mot samme mål og kjenner til hverandre. For å lykkes med det, har vi sikret rammene for samhandling. Koordineringsgruppen sørger for å gi større kunnskap, innsikt og sammenheng i tjenesteytelsen. Vi har tydeliggjort personalansvar og tjenestevei. Alle ansatte har avdelings eller personalmøter, og vi har faste samhandlingsarenaer mellom ledergruppen og hovedtillitsvalgte.

Helse og omsorgstjenesten har i mange år hatt utfordringer med å rekruttere og beholde medarbeidere. Arbeidstidsplanlegging for turnusarbeidere har stor betydning som verktøy for arbeidsgiver til å fremme godt arbeidsmiljø og å oppnå gode og hensiktsmessige tjenester.

Primærhelsetjenesten

Berlevåg kommune skal sørge for nødvendig helsehjelp til alle som bor og oppholder seg i kommunen. Vi ivaretar akutt sykdom med lege og sykepleier på vakt 24/7. Det leveres tjenester til hele befolkningen/alle aldersgrupper med akseptabel ventetid til behandling/konsultasjon.

Pleie og omsorg (PLO)

Pleie og omsorg skal tilby tjenester av god kvalitet som igjen bidrar til gode levevilkår. Befolkningen og de som kan tenke seg å bosette seg i Berlevåg kan føle seg sikre på at de får de helsetjenestene de etter loven har krav på, og at de blir utført av kvalifisert personell.

Pleie og omsorg må utføre stadig flere spesialiserte tjenester på sykehjem. Dette er en direkte konsekvens av samhandlings reforma. Palliativ oppfølging og komplekse behandlingsforløp for multisyke er en del av hverdagen. Dette krever høy dekningsgrad av sykepleiere som går i turnus. Det at det stadig stilles sterkere kvalitetskrav til oss gjør at det er svært viktig å jobbe for større forutsigbarhet i tjenesten. Vi har nå startet arbeide med årsturnus, som er en ikke-rullerende arbeidsplan som strekker seg over 52 uker.

Hensikten med en årsturnus er blant annet å sikre:

- Faglig forsvarlig bemanning ut fra oppgaver og aktiviteter til enhver tid
- Bedre samordning og samarbeid mellom enheter og personalgrupper
- Mer forutsigbar arbeidsplaner for de ansatte
- Bedre oversikt for virksomhetens ledelse
- Redusert behov for ekstravakter, mertid og overtid
- Bedre kostnadskontroll
- Tid til kompetanseutvikling
- God fordeling av arbeid på ubekvem arbeidstid

Helse og omsorg er meget stolt av primært å ha høy andel heltidsstillinger, og det er et mål vi fortsatt vil etterstrebe. Årsturnus kan være et godt virkemiddel for å organisere virksomheten med flere heltidsstillinger under forutsetning at vi klarer å rekruttere og beholde helsepersonell. Vi har lokale ansatte med videreutdanning og meget god kompetanse. Vi ønsker at faglig utvikling fremdeles skal vektlegges hos oss, og ser at årsturnus kan gi mer tid til kompetanseutvikling.

Helse- og omsorgsplanen gir oss gode føringer på hva som må prioriteres framover.

- Faste tilsatte
- Velferdsteknologi
- Demensomsorg

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Prosjekt forebyggende rusarbeid: i 2023 fikk kommunen tilskudd fra Statsforvalteren til å styrke vårt forebyggende rusarbeid. Tilskuddet tilsvarer lønn og sosiale utgifter til en 100 % prosjektstilling i ett år. Personen som har fått stillingen tiltrer på nyåret skal jobbe for å etablere et lavterskeltilbud til unge som står i fare for å bli rusavhengige, eller unge som har rusmisbrukende foreldre.

Resultatenheten Helse og omsorg vil i planperioden ha som mål å effektivisere/bruke våre ressurser på en best mulig måte målt opp mot tjenestekvalitet og økonomi. Her vil blant annet velferdsteknologi spille en viktig rolle. Vi har i 2023 gjort en spørreundersøkelse blant fremtidige brukere om hvordan de ser for seg bruk av teknologi når det skulle bli aktuelt for dem. Nylig har kommunen meldt seg inn i en felles innkjøpsordning under Digi Troms og Finnmark med en rekke andre mindre kommuner i vår region. Vi har i budsjettet for 2024 satt av 250 000 kroner til dette formålet.

Det er etablert pårørende forening som har bidratt til økt aktivitet for de eldre, med diverse arrangement på Berlevåg helsesenter. Hjemmeboende er også invitert inn til dette.

Helse og omsorg vil oppleve den største veksten i behov i kommune Norge framover. Kommunesektorens organisasjon KS har begynt å bruke begrepet "godt nok" ved tildeling av tjenester. KS sine tall viser også at Norge ikke klarer å utdanne nok sykepleiere i årene framover for å dekke behovet som finnes.

Vi har derfor fått alle indikatorer på at vi må tenke nytt og handle annerledes i årene framover. Vi må bruke året 2024 til å rigge oss slik at videre økonomiplanperiode blir mer realistisk i sammenhengen mellom tjenestebehov og ytelse. Dette innebærer en gjennomgang av ansatte, kompetanse og behov i et langtidsperspektiv. I forbindelse med arbeidstidsplanlegging og bemanningsledelse skal det kartlegges spesifikk hva hver enkelt arbeidstaker gjør, og med mål om at riktig kompetanse på rett plass blir maksimalt benyttet.

Vi vil fortsatt ta imot elever, lærlinger og flyktninger i språkpraksis.

Teknisk etat

Teknisk sektor skal være en leverandør av tjenester til hele kommunen, samt å kunne ivareta sine ansvarsområder på en best mulig måte gitt de økonomiske rammer til enhver tid.

Det har vært og er fortsatt mangel på administrative ressurser på teknisk enhet. Dette fører til at det er stort etterslep på planverk i form av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen, overordnet beredskapsplan, risiko- og sårbarhetsanalyser tilknyttet fagfeltene på teknisk og tilhørende beredskapsplaner, kommunedelplaner, temaplaner, etc., som skal være styrende dokumenter for enheten. Vi har noe etterslep på saksbehandling og stillingen som teknisk konsulent holdes vakant grunnet budsjett situasjonen.

Teknisk drift består av 13,5 årsverk som er fordelt på 4 i administrasjonen, 5 driftsoperatører og 4,5 renholdere, hvor en 50% stilling blir tilført i tillegg fra helse. Ved inngangen til det nye året vil vi ha 5 hele stillinger på renhold. (Årsverk blir da 14).

Enheten driver tjenesteproduksjon for kommunale enheter slik som drift, renhold og vedlikehold av kommunale bygninger, anlegg og utleieboliger.

Tjenester for innbyggere er plan, byggesaksbehandling, oppmåling, beredskap, renovasjon, feiing, vann og avløp og kommunale veier.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Vi kjøper i dag saksbehandlings-tjenester fra Tana kommune, samt forebyggende på feiing fra Sør-Varanger. I tillegg kjøp fra privat for tilsyn - og feiing av fritidsboliger.

I løpet av 2024 vil det bli opprettet et eget plankontor i regi av 4 K samarbeid og med tilskudd fra Statsforvalteren, lokalisert til Tana. Vi vil da kjøpe tjenester herfra j.f. avtaler gjennom 4 K.

I tillegg har kommunens nærings- og utviklingsarbeid blitt tillagt teknisk drift, noe som endres fra og med 2024, hvor næring blir et eget område.

Under beredskap ligger brannvesenet. Brannvesenet består av brannsjef og 16 deltidsstillinger fordelt på 4 utrykningsledere og 12 brannkonstabler.

Driftsramme:

Teknisk etat	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Teknisk administrasjon	6 427 000	6 169 000	6 205 000	6 964 000	7 140 000	7 320 000
Beredskap	1 712 000	1 456 000	2 421 000	2 422 000	2 424 000	2 426 000
VAR-område	-4 108 000	-8 615 000	-8 662 000	-8 628 000	-8 594 000	-8 558 000
Kommunale bygg	3 085 000	2 804 000	4 165 000	3 543 000	3 672 000	3 676 000
Veger/gatelys	4 073 000	3 952 000	4 170 000	4 120 000	4 170 000	5 170 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	11 189 000	5 766 000	8 299 000	8 421 000	8 812 000	10 034 000

Driftsinntektene har gått ned i forhold til utleie osv. Vi har i dag bygg som trenger renovering før en kan leie disse ut på lengere kontrakter.

Budsjett Teknisk i 2024 tilsier nøktern drift preget av sparing der vi kan. Brekkasjer må håndteres der og da, hvis det oppstår. Utgifter til serviceavtaler på byggene har økt betraktelig og for nye bygg må disse følges de første 5 årene i forhold til garanti.

VAR området øker noe på vann og renovasjon. Tilsyn, forebygging og feiing på fritidsboliger er stort sett gjennomført i 2023, med noe etterslep for 2004. Samarbeidsavtale for 110-sentralen øker noe grunnet investeringer.

Følgende tiltak er foreslått for perioden:

Tiltak: Vaktordning snø fortsetter som for 2023.

Driftsoperatørene holder beredskapen på snømåking av nødutganger til et minimum. Kutte fra hele uker til kun helger og at de rykker kun ut for å måke helsesentret. Andre bygg som barnehage og skole ryddes tidlig morgen.

Tiltak: 70 % driftsoperatør vakant

Teknisk drift sparer ved å holde den ledige driftsoperatørstillingen 70 % vakant ut 2024, med forbehold om at denne stillingen tilsettes ved mulighet. Fortsette slik vi gjør i dag, med en vikar på ca.30 %. Innsparing 394 960

Tiltak: 100% Teknisk konsulent vakant.

Stillingen som Teknisk konsulent holdes vakant. Innsparing 589 383

Tiltak: Beredskap brann - Innføring av lovpålagt Brannvakt

Tiltak kommer som konsekvens av lovpålagt krav om befalsvakt 24/7. Kostnad 500 000

Tiltak: Radonlufting og måling skolen

Utlufting av radonbrønn og oppfølging av tidligere målinger. Kostnad: 70 000

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Tiltak: Utbedring varme -og ventilasjon skolen

Utredet kostnad for å få til en samhandling mellom gulvvarme, ventilasjon og styring.

Kostnad 360 000

Tiltak: Vedlikehold deformasjon på tak skolen

Må ta opp en del av taket og skifte noen plater, samt finne årsak til deformasjon og fukt i yttertak.

Kostnad: 120 000,

Tiltak: Solavskjerming helsesentret - terrasse og vindu

Skifte av varmeveksler. Estimert kostnad 76 000

Tiltak: Renoveringsbehov utleieboliger.

Nødvendig tiltak for å kunne leie ut i fremtiden. Bolig med lekkasje i tak, skifte av takplater, vegg, bad m.m. Utvendig vedlikehold av fasader mot råte.

Hele perioden med kostnader på 175 000 i 2024.

Tiltak: Skånsvikbrua

Vil bruke 100 000 i 2024 for å sikre bru-kar og skifte ut noen råte bjelker. Lett vedlikehold i perioden for å hindre forfall og en større investering mot slutten av perioden. J.F. rapport om vedlikehold og oppgraderinger for å sikre bruksklasse. Vil søke samarbeid med aktuelle andre brukere for å se på muligheter for å få til en samfinansiering av fremtidig vedlikehold. Vi kommer tilbake til dette i 2024.

Utfordringer i planperioden:

Teknisk enhet har et bredt faglig ansvarsområde, men mangler kapasitet til å dekke alle felt. Kommunen er derfor avhengig av kjøp av tjenester for å dekke de lovpålagte tjenesteområdene. Det er lite ressurser administrativt på teknisk enhet og det er til tider utfordrende å prioritere oppgaver. Større aktivitet på investeringsprosjekt som omfatter teknisk enhet krever ressurser for å følge opp prosjektene og det går ut over andre oppgaver som tilhører avdelingen. Sentrumsprosjektet i regi av Fylkeskommunen som går på trafiksikkerhet og utskifting av VA - som vi står for vil kreve mye ressurser for å sikre kostnadskontroll.

Teknisk drift har vært nedprioritert gjennom flere år. Driftsoperatørene "lever" til daglig i kummerlige forhold i kjelleren på rådhuset, når de ikke er ute på daglige gjøremål. Vi har lagre for utstyr på ulike bygg, og dette gir oss utfordringer i logistikk, og vi må gjøre en del dobbelt arbeid og flytte saker rundt om i forhold til hvilke oppgaver vi utfører. Varebiler begynner å bli utslitt. Vi mangler sandstrøer til hjullaster og det strøs for hand med spade i skolegård, utfor innganger m.m. Dette sliter unødvendig på våre ansatte. Vi har sikkert flere eksempler.

Brann har i dag lokaler som ikke er godkjent bl.a. i forhold til garderobes. Her må vi begynne å se på løsninger for fremtiden, som ivaretar vårt personell i forhold til HMS. Dersom Varanger Kraft AS selger sitt bygg her i Berlevåg, så må en vurdere dette som en fremtidig lokalisering for Tekniske tjenester inkludert Brann -og redning.

Vi ser klare utfordringer i forhold til bemanning. Det er ikke bra at vi må holde stillinger vakante, selv om det i først omgang gjelder kun for 2024. Kravene til oss som leverandør av tjenester øker, og Teknisk drift trenger en del nytt utstyr i årene som kommer for å kunne jobbe smartere og for å minske fysisk belastning på den enkelte ansatte.

Vi har bevisst ikke foreslått noen nye investeringer i utstyr for å spare i likhet med andre sektorer. Ambisjonsnivået for hva vi kan delta på og planlegge i perioden må justeres til et nivå som er realistisk sett i forhold til bemanning og økonomi. Lovpålagte oppgaver er selvfølgelig 1. prioritet.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Det er fortsatt stort etterslep på vedlikehold av bygninger. Det trengs et betydelig løft på vedlikeholdssiden, men uten midler vil dette resultere i at vi til stadighet må utføre korrektivt vedlikehold i stedet for forebyggende vedlikehold. Dette blir både mer kostbart og vanskeliggjør planleggingen av driftsbudsjettet når flere av de kritiske funksjonene på byggene har passert estimert levetid.

Skolen, idrettshallen og flerbrukshallen har vært tilgjengelige hele året og det bør ses på muligheten for å stenge de om sommeren for å kunne redusere strømutfgifter, samt utfgifter og ressurser, og at vi kan benytte tiden på rent vedlikehold.

Eventuelle kutt i stillinger vil føre til reduksjon i brukertjenestene og vil medføre at vi er nødt til å kjøpe inn tjenester fra andre kommuner for å kunne tilby lovpålagte tjenester. Grensesnitt på renhold og vaktmestertjenester vil endres slik at brukerne må utføre mer selv. Vi har valgt å foreslå å holde stillingen som Teknisk konsulent vakant, for å slippe å foreslå kutt andre plasser.

Brannvesenet i Berlevåg er et deltidsbrannvesen hvor det ikke er en fast vaktordning, noe som er lovpålagt. Her må vi ha tilført midler for å kunne løse dette oppdraget på en god måte.

Næring og utvikling

Prosjektleder for prosjekt Berlevåg Industripark vil fra 2024 ha ansvar for området Næring og utvikling. Stillingen vil fra 2024 være en del av kommunens ordinære drift.

Prosjekt Berlevåg Industripark som har hatt en stor del av finansieringen fra Troms og Finnmark fylkeskommune avsluttes ved årsskiftet i den form det har i dag. Det ble søkt om videre finansiering, men det har dessverre ikke lyktes kommunen å få fullfinansiert prosjektet etter opprinnelig plan. Prosjekt Berlevåg Industripark vil bli videreført, men planen må harmoniseres etter prosjektfinansieringen.

Arbeid med å legge til rette mer kraftproduksjon og distribusjon er en jobb som vil bli prioritert gjennom planperioden. Det er viktig å ha tilgang på nok fornybar energi for å få til den planlagte industrisatsingen i Berlevåg Industripark.

I planperioden skal også arbeid med markedsføring og påvirkningsarbeid prioriteres. Dette er et viktig arbeid som må prioriteres høyt i de neste årene.

Driftsramme:

Næring og utvikling	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Næring og utvikling	34 000	86 000	997 000	1 023 000	1 050 000	1 078 000
Næringsfondet	37 000	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000
Utviklingsfondet	112 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Egenkapitalfondet	-151 000	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000	-154 000
Plan	523 000	521 000	521 000	521 000	521 000	521 000
Bevilgning drift, jf. § 5-4, 2. ledd	555 000	1 043 000	1 954 000	1 980 000	2 007 000	2 035 000

Økning av ramme skyldes i hovedsak at prosjektstillingen for BIP avsluttes og stilling legges under kapittel 5. Næring og utvikling.

Målsettinger og satsingsområder

Et kompetent Berlevåg:

Utdanning og kompetanseutvikling er en hjørnestein i industrisatsingen i Berlevåg. Dette går hånd i hånd med nærings- og samfunnsutviklingen, og disse faktorene må ses i sammenheng for å skape et helhetlig bilde av utviklingen Berlevåg kommune legger opp til gjennom satsingen på Berlevåg Industripark (her etter kalt BIP). For å samordne og koordinere kompetanse- og utdanningsmulighetene som BIP kan skape, skal Berlevåg kommune tilrettelegge for KompetanseHUB Berlevåg. Arbeidet med bærekraftig næringsutvikling skal få positive ringvirkninger for fagmiljøene, sysselsettingen, utdanningsmulighetene samt for bosettingen i Berlevåg. KompetanseHUB Berlevåg skal være i direkte tilknytning til industriparken. Den direkte koblinga er et av suksesskriteriene for å sikre tilførsel av relevant og kompetent arbeidskraft til aktørene i BIP. Etableringsarbeidet med KompetanseHub Berlevåg vil fortsette utover planperioden. Det forutsettes at Green Ammonia Berlevåg tar en investeringsbeslutning.

Et utviklingsorientert Berlevåg

Vindkraft i Berlevåg har stort potensiale. Raggovidda vindpark er en av Europas beste vindparker. Fornybar energi kan lokalt skape nye bærekraftige industriarbeidsplasser. Arbeid med å utnytte dette mulighetsrommet vært viktig arbeid fremover.

Hydrogenproduksjon i Berlevåg er allerede i gang med testproduksjon av grønt hydrogen. Det foreligger konkrete planer for storskala produksjon av hydrogen og ammoniakk i BIP. Andre aktører jobber med å utnytte de sirkulæresidestrømmene en storskala produksjon gir. Industriell symbiose vil være en svært viktig suksessfaktor for BIP. Markedsføring av BIP kan tiltrekke nye etableringer som ser sirkulærøkonomiske løsninger og gode muligheter for forskning som viktige innsatsområder. FNs bærekraftsmål må iverksettes for å sikre at industriutviklingen det jobbes med i Berlevåg gjøres til best for alle.

En investeringsbeslutning om storskala ammoniakk produksjon og etablering av BIP AS vil være avgjørende for det videre arbeidet i planperioden.

Fiskerinæringen er hjørnesteinen i Berlevåg. Det er derfor viktig å vurdere om det bør utarbeides en masterplan for fiskeri for Berlevåg kommune. Planen bør bidra til at kommunen på best mulig måte ivaretar kommunens og fiskerinæringens interesser. I Berlevåg ilandføres det betydelig mengder med hvitfisk hvert år. Om Barents Salmon etablerer seg i Berlevåg Industripark vil det også bli produsert et betydelig antall tonn med oppdretts laks i Berlevåg. Det kan komme aktører som vil starte med oppdrett av torsk osv. Er kommunen og fiskerinæringen forberedt på en slik utvikling. Kan dette skape flere arbeidsplasser for eksisterende fiskerinæring? Hvor mange nye arbeidsplasser vil dette skape? Hvilket kompetansebehov vil fiskerinæringen hav behov for i fremtiden? FNs bærekraftsmål er kanskje også viktig for fremtidens fiskerinæring, kan masterplanen bidra positivt for næringen her?

Det finnes mange spørsmål som vi kanskje bør diskutere, samt behov og utfordringer vi bør planlegge for i årene som kommer.

Med bakgrunn i overnevnte bør det søkes å etablere et forprosjekt i løpet av planperioden for å starte arbeidet med å utvikle en masterplan for fiskerinæringen i Berlevåg kommune.

Et trivelig Berlevåg

Bidra til å skape nye attraktive kompetansearbeidsplasser. Jamfør overnevnt punkter. Markedsføre mulighetene i Berlevåg gjennom hele planperioden.

Et trygt Berlevåg

Arbeide for å skape trygge og bærekraftige industriarbeidsplasser i Berlevåg.

Utfordringer i planperioden

- Etablere hovedprosjekt Berlevåg Industripark.
- Opprettet selskapet Berlevåg Industripark AS.
- Etablering av KompetanseHUB Berlevåg.
- Utvikle Berlevåg Industrihavn (Ytre havn).
- Igangsette arbeid med å utvikle en masterplan for fiskerinæringen i Berlevåg kommune.

9. Kommunens gjeld, renter og avdrag

Som følge av store låneopptak de siste årene var lånegjelden 264 mill. kr ved utgangen av 2022.

KOMMUNEN	2023	2024	2025	2026	2027
IB	-269 431 419	-263 798 982	-259 008 210	-249 217 438	-239 426 666
Lån til nye investeringer	0	-5 000 000	0	0	0
Nye lån til videre utlån	-4 000 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	9 102 360	9 227 360	9 227 360	9 227 360	9 227 360
Avdrag på lån til videre utlån	530 077	563 412	563 412	563 412	563 412
	-263 798 982	-259 008 210	-249 217 438	-239 426 666	-229 635 894

Det er ikke tatt opp nytt lån til å finansiere investeringer i kommunen i 2023, men i budsjettet for 2024 er det foreslått å ta opp et lån på 5 mill. kr til å finansiere VA ledningsnett hovedgate. I februar i år ble det tatt opp lån i Husbanken på 4 mill. kr som skal lånes ut som startlån til innbyggerne.

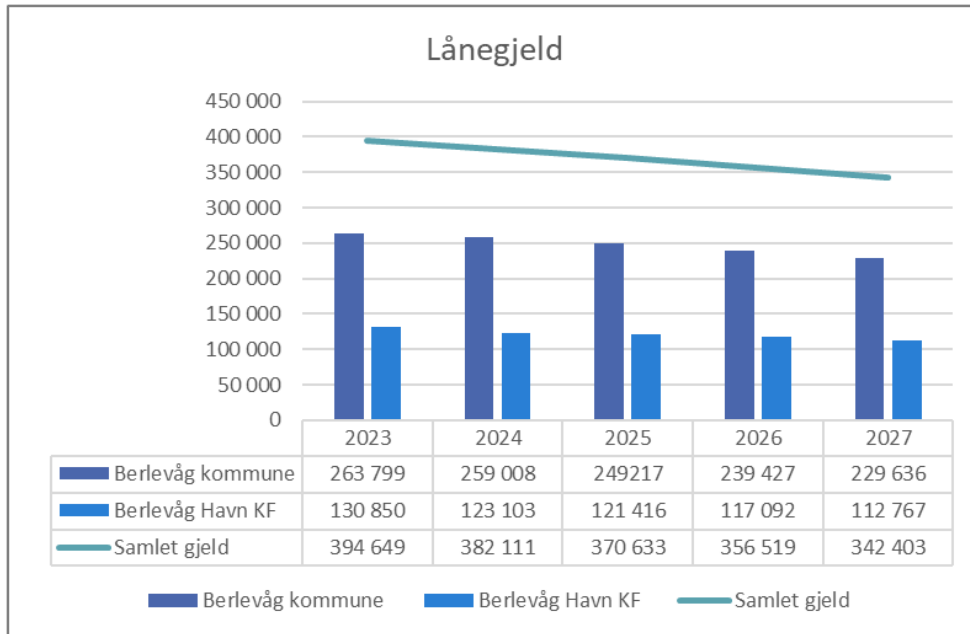
Ved inngangen til 2024 forventes kommunen å ha en lånegjeld på 259 mill.kr.

I tillegg til kommunens lånegjeld er kommunen ansvarlig for gjelden til Berlevåg Havn KF. Ved inngangen av 2024 vil lånegjelden være 130,4 mill. kr. Foretaket har ikke tatt opp nytt lån i 2023, og det forutsettes at det ikke skal ta opp nye lån i planperioden. På grunn av dårlig økonomi har havnesjefen inngått avtale med KLP Banken om avdragsfrihet på 2 av lånene i 2024 på kr 486 250. Det gir lavere utgifter i driftsbudsjettet for 2024, men renteutgiftene blir høyere som følge av at hovedstolen på lånene ikke blir redusert.

Figuren nedenfor viser gjeldsutviklingen for planperioden:

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

Renter og avdrag på lån:

Norges bank har hevet renten 6 ganger i 2023, og styringsrenter per november er på 4,25 %. Neste rentebeslutninger 14. desember og da forventes det en ytterligere økning på 0,25 prosentpoeng.

I slutten av september la Kommunalbanken fram oppdaterte budsjetterenter som kommunene kan bruke som et utgangspunkt i budsjetteringen. Kommunen har brukt dette som utgangspunkt i budsjettforslaget:

År	Anslag fra Norges Bank, pengepolitisk rapport 3/24				Anslag direkte fra rentemarkedet ("framids-NIBOR")			
	Anslag styringsrente	Anslag påslag styringsrente	Anslag 3 mnd NIBOR	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån	NIBOR fwd	Påslag på NIBOR, lange lån	Budsjettert lånerente på lange lån
2024	4,4	0,35	4,75	0,6	5,35	4,73	0,6	5,33
2025	4	0,35	4,35	0,6	4,95	4,26	0,6	4,86
2026	3,4	0,35	3,75	0,6	4,35	3,85	0,6	4,45
2027	3,33	0,35	3,68	0,6	4,28	3,68	0,6	4,28

Økte utgifter til renter og avdrag gjennom økonomiplanperioden medfører i utgangspunktet at det blir mindre penger igjen til tjenesteleveranse og fremtidige investeringer. Det vil si at handlingsrommet blir mindre. I budsjettforslaget er det satt av 11,7 mill. Kr til renteutgifter i 2024. Det er en økning på 5,8 mill. kr fra regnskap 2022.

Renter og avdrag på lån i planperioden	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Renter	5 905 000	10 001 000	11 707 000	10 797 000	9 288 000	8 805 000
Avdrag	8 947 000	9 455 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000	9 500 000
Sum	14 852 000	19 456 000	21 207 000	20 297 000	18 788 000	18 305 000

Rente- og avdragsutgifter utgjør 11,8 % av sum driftsinntekter i 2024.

Kommuneloven stiller krav til hvor mye kommunen skal betale i avdrag på sine innlån samlet sett, jf. § 14-10 og § 14-18. Dette betegnes som minimumsavdrag. Avdragsutgiften på 9,5 mill. kr som er satt av i budsjettet skal være innenfor kommunelovens krav til minimumsavdrag.

Økonomiplan 2024-2027 for Berlevåg kommune

I tillegg til lånegjeld i kredittinstitusjon har kommunen pensjonsforpliktelser til KLP og SPK. Denne forpliktelsen var ved inngangen av 2023 på 209.982.015.